

FÆLLES BUDGETFORSLAG FRA ENHEDSLISTEN,
BEBOERLISTEN OG VELFÆRDSLISTEN

ET MERE RETFÆRDIGT RANDERS

FÆLLES BUDGETFORSLAG FRA ENHEDSLISTEN,
BEBOERLISTEN OG VELFÆRDSLISTEN

ET MERE RETFÆRDIGT RANDERS

Enhedslisten, Beboerlisten og Velfærdslisten fremsætter et fælles forslag til Randers Kommunes budget for 2020-23.

Kort fortalt indebærer forslaget, at der ikke skæres ned på kernevelværdien, der i stedet styrkes med 836 millioner kroner over de næste fire år.

For de enkelte områder betyder det:

BØRNEOMRÅDET styrkes med 187 millioner kroner. Der indføres blandt andet **minimumsnormeringer i børnehaver og vuggestyer**. Det betyder, at der højst vil være tre børn pr. pædagogisk medarbejder i vuggestuen og højst 6 børn pr. medarbejder i børnehaven. Tilskuddet til **børnenes frokostordning bevares**. Børns retssikkerhed styrkes med **et lokalt børneråd og en lokal børneombudsmand**.

FOLKESKOLEN styrkes med 126 millioner kroner. Det sikres blandt andet, at der **højst skal sidde 24 elever i klassen**, så der bliver bedre tid til det enkelte barn. Herudover indføres morgenmadsordning for de ældste elever, **specialskolerne skånes for nedskæringer og forringelser**, og 7.-9. klassetrin genindføres på Havndal Skole.

ÆLDRE OG OMSORG styrkes med 355 millioner kroner, så der blandt andet bliver råd til mange flere medarbejdere, når der kommer mange flere ældre. **Alle nedskæringer fjernes**. Der **lukkes ingen plejehjem**. Der åbnes et nyt plejehjem i Dronningborg - og et nyt plejehjem et andet sted i kommunen. Ældre og andre med behov for hjælp til rengøringen får **ret til at få gjort rent mindst én gang om ugen og en årlig hovedrengøring**.

UDSATTE BØRN OG UNGE styrkes med 36 millioner kroner, så der blandt andet bliver råd til flere rådgivere, og at børnenes rettigheder styrkes med et lokalt børneråd og en lokal børneombudsmand.

SYGE OG ARBEJDSLØSE styrkes med 40 millioner kroner, så der blandt andet bliver råd til **hurtigere afklaring af syge, mennesker med handicap og andre med nedsat arbejdsevne**, så vi undgår uværdige ressourceforløb og parkering af folk på kontanthjælp. Der bliver også råd til **flere fleksjob og førtidspensioner** og **øget brug af revalidering**. Det sikres, at **alle får ret til én indgang til hjælp fra kommunen i form af én koordinerende sagsbehandler**, der kan handle på tværs af kommunens forskellige områder (sundhed, ældre, social, arbejdsmarked og familie)

SOCIALOMRÅDET styrkes med 69 millioner kroner. Der gennemføres blandt andet **reelle sociale investeringer**. Der sættes en **stopper for den diskriminerende tvangspensionering af mennesker med handicap** i beskyttet beskæftigelse. **SAM-foreningen reddes**. Der etableres et **kraftcenter for autisme**. Det sikres, at **alle får ret til én indgang til hjælp fra kommunen i form af én koordinerende sagsbehandler**, der kan handle på tværs af kommunens forskellige områder (sundhed, ældre, social, arbejdsmarked og familie)

SUNDHED styrkes med 23 millioner kroner. Der sikres blandt andet **hjælp til overvægtige børn, gratis psykologhjælp** til unge og mennesker med lav indkomst og **bedre tandpleje for ældre og udsatte**.

BUSSER OG DET GRØNNE OMRÅDE styrkes. Planlagte **nedskæringer på busserne fjernes**. Der iværksættes flere **indsatser imod dårlige og usunde boligforhold**. Mulighederne for **forsøg med gratis busser** undersøges. Randers Kommune skal være **CO2-neutral og selvforsynende med grøn energi i 2030**. Flere **gode, billige boliger**.

På området for **KULTUR OG FRITID** styrkes den folkelige kultur og græsrodkulturen. Breddeidrætten styrkes. **Svømmehallernes åbningstid udvides**. Der bygges en **ny hal i Dronningborg**. **Kulturhuset renoveres**.

DEMOKRATIET styrkes. Der skal holdes lokale folkeafstemninger om **særligt vigtige spørgsmål**. Der sættes en **stopper for udemokratiske udliciteringer og privatiseringer**. Mulighederne for at **kommunalisere og derved demokratisere energiforsyningen** skal undersøges.

HVORDAN FINDES PENGENE?

- **Skatterabatter til ejere erhvervsejendomme rulles tilbage, og dækningsafgiften sættes op**

Siden 2011 har ejere af erhvervsejendomme, der ofte hører til blandt de allerrigeste, fået mere end 50 millioner kroner i rabat på skatten af Randers Byråd. Det er uretfærdigt og socialt skævt. Skatten på erhvervsejendomme - den såkaldte dækningsafgift - sættes derfor op til 10 promille. Over de næste fire år sikrer det 125 millioner kroner, der bruges på at styrke kernevelfærden.

- **Grundskylden sættes op med et promille-point**

Grundskylden er en af de kommunale skatter, der rammer mest retfærdigt. Grundskylden betales alene på grundlag af grundværdien - og altså ikke af selve bygningens værdi). Forslaget medfører en skattestigning på 41,67 kr. om måneden for en familie, der ejer et hus med en grundværdi på 500.000 kr., mens en husejer, hvis grund er 1.000.000 kr. (hvilket er en høj grundværdi i Randers Kommune), får en månedlig skattestigning på 83,33 kr. Grundskylden i Randers Kommune er lav sammenlignet med flere af vores nabokommuner. Over de næste fire år indbringer skattestigningen 24 millioner kroner, der bruges på at styrke kernevelfærden.

- **Indkomstskatten holdes i ro**

Da den kommunale indkomstskat rammer socialt skævt, prioriteres det at holde den i ro. I stedet sættes dækningsafgiften og grundskylden op, da disse skatter i højere grad sikrer, at det er de bredeste skuldre, der kommer til at bære de tungeste åg.

- **Stop for prestigeprojekter**

Der er ikke råd til overflødige prestigeprojekter, hvis kernevelfærden skal sikres. Derfor sættes der en stopper for overflødige prestigeprojekter. Det betyder blandt andet, at en række tilskud til elitesport droppes, og at opsparingen til »Byen til Vandet« bruges på velfærd. Samlet findes der 166 millioner kroner til at styrke velfærden ved at stoppe prestigeprojekterne.

- **Politikere og top-embedsmænd må spænde livremmen ind**

Politikerne må vinke farvel til udlandsrejserne. Antallet af politiske udvalg sættes på slankekur, og udvalgsformændene må finde sig i en lavere løn. Det er en del af den buket af initiativer, der samlet indbringer 23 millioner kroner, der i stedet bruges på velfærd.

- **Lyt til hverdagens eksperter - og spar på chefer og konsulenter**

Politikerne kan spare mange penge, hvis de begynder at lytte til medarbejdere og borgere, der har fingrene i dejen, frem for dyre konsulenter. Udgifterne til eksterne konsulenter halveres, to direktørstillinger nedlægges, og antallet af kommunale mellemchefer på niveau 2 halveres. Samlet frigør initiativerne 89 millioner kroner til den nære velfærd.

- **Erhvervsområdet på slankekur**

På trods af tvivlsom effekt bruger Randers Byråd mange millioner kroner på erhvervsstøtte. Derfor trænger erhvervsområdet til en slankekur. Samlet indbringer slankekuren 15,6 millioner kroner, der i stedet bruges på at gøre livet bedre for børn, ældre og andre, der har brug for kommunens hjælp.

INDHOLD

	Side
Læseguide	7
Regnearket	9
Bemærkninger til de enkelte forslag	18
- Tværgående	18
- Børn- og familieudvalget	22
- Skole- og uddannelsesudvalget	25
- Omsorgsudvalget	25
- Socialudvalget	27
- Beskæftigelsesudvalget	29
- Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	30
- Miljø- og teknikudvalget	34
- Udviklingsudvalget	36
Bilag 1: Nettonedskæringerne i forliget om budget for 2020-23 mellem S, SF, K, RV og DF	37
Bilag 2: Enhedslistens pressemeddelelse af 23. oktober 2019 vedrørende budgetforliget	59
Bilag 3: Velfærdslistens pressemeddelelse af 23. oktober 2019 vedrørende budgetforliget	61
Bilag 4: Velfærdslistens appel af 31. oktober 2019 til S, SF, K, RV og DF om at skåne specialskolerne	65
Bilag 5: Enhedslistens regneark: »Et realpolitisk realistisk basisbudget«	68

LÆSEGUIDE

Budgetforslaget består af tre dele:

- 1) En **kort præsentation** af hovedelementerne i det samlede budgetforslag
- 2) Et **regneark**, der indeholder alle de enkelte ændringsforslag i budgetforslaget
- 3) En lang række **bemærkninger**, der uddyber mange af de enkelte forslag

Herudover er der vedlagt nogle bilag.

Bilag 1 er et regneark, der viser nettonedskæringerne i forliget om Randers Kommunes budget for 2020-23 indgået mellem S, SF, DF, RV og K. Regnearket er blevet godkendt af forvaltningen, der har den bemærkning, at de finder, at definitionen af, hvornår noget er en nedskæring, er et politisk spørgsmål.

Bilag 2 er Enhedslistens pressemeddelelse udsendt den 23. oktober 2019 vedrørende ovennævnte budgetforlig.

Bilag 3 er Velfærdslistens pressemeddelelse udsendt den 23. oktober 2019 vedrørende ovennævnte budgetforlig.

Bilag 4 er Velfærdslistens appel udsendt den 31. oktober 2019 til S, SF, DF, RV og K om at skåne specialskolerne.

Bilag 5 er et af Enhedslisten udarbejdet regneark under overskriften »Et realpolitisk realistisk basisbudget«. Forslaget viser, at forligspartiernes budgetforlig skaber et fiktivt behov for nedskæringerne, fordi forligets forudsætninger er alt for pessimistiske.

SÆRLIGT VEDRØRENDE REGNEARKET

Alle beløb er angivet i 1.000 kr. Det betyder, at 1.000 kr. i regnearket svarer til 1 mio. kr. = 1.000.000 kr. Det betyder blandt andet følgende:

30	= 30.000 kr.
500	= 0,5 mio. kr.
1.000	= 1 mio. kr.

10.000 = 10 mio. kr.
100.000 = 100 mio. kr.

Derudover er det vigtigt at være opmærksom på, at et **minus** betyder, at penge fjernes, eller at der forventes indtægter. **Plus** betyder, at området eller initiativet tilføres penge.

Mange af forslagene i regnearket uddybes i bemærkningerne.

SÆRLIGT VEDRØRENDE BEREGNINGERNE

Langt de fleste beregninger af virkningen af de enkelte forslag er udarbejdet af forvaltningen. Der henvises ikke i alle tilfælde til de notater, hvoraf forvaltningens beregning fremgår. Hvis du er interesseret i en eller flere beregninger, er du velkommen til at rette henvendelse til os.

Alle de relevante beregninger og notater udarbejdet af forvaltningen kan skaffes ved hjælp af de almindelige regler om aktindsigt.

VEDRØRENDE FORLIGET MELLEML S, DF, K, RV og SF

Yderligere information om forliget mellem S, DF, K, RV og SF kan findes på Randers Kommunes hjemmeside.

Ændringsforslag - Velfærdslisten, Beboerlisten og Enhedslisten

Nr.	Overskrift	Nettobeløb (1.000 kr.)				Bemærkninger
		2020	2021	2022	2023	
	Drift, service					
	Tværgående					
	Et åbent, ærligt og retfærdigt budget - sådan udmøntes budgettet					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	En indgang til hjælp fra kommunen - én sagsbehandler					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Jobgaranti					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Foringelsesstop					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Privatiseringsstop					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Halvering af antallet af mellemledere på niveau 2	-4.850	-9.700	-9.700	-9.700	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Byrådets udlandsrejser afskaffes	-450	-450	-450	-450	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Lønloft på 800.000 kr. for medarbejdere	-1.650	-3.300	-3.300	-3.300	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Lavere politikerløn og færre udvalg	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Halvering af kommunens udgifter til eksterne konsulenter	-7.800	-7.800	-7.800	-7.800	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Nedlæggelse af 2 direktørstillinger	-3.400	-6.800	-6.800	-6.800	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Flere kommunale folkeafstemninger	700	700	700	700	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Undersøgelse af mulighederne for at kommunalisere vand-, varme- og elforsyning	500				Som begrundelse for forslaget henvises til Verdo-skandalen. Se i øvrigt vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Undersøgelse af mulighederne for at hjemtage opgaver, der i dag udføres af private profitjægere	300				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Frikommuneforsøg - progressiv kommuneskat					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	FN's Verdensmål					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Undersøgelse af den mulige effekt af gratis SFO og daginstitutioner på bosætning og tilflytning					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Borgmesterens tilskudskonto afskaffes	-45	-45	-45	-45	
	Udgifterne til kommunikationsafdelingen halveres	-4.300	-4.300	-4.300	-4.300	Besparelsen skal især ske på politisk kommunikation
	Miljø- og teknikudvalget					
	Tilskud til gaderæs - Striben - bevares	150	150	150	150	Nr. 12 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Der skæres ikke ned på kollektiv trafik			813	1.233	Nr. 15 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes

Der skæres ikke ned på den grønne drift og vedligehold	230	230	460	767	Nr. 17 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Der skæres ikke ned på rengøring				458	Nr. 19 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Forstærket indsats imod skimmelsvamp	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Klima, natur og miljøpolitik	900	900	900		Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Forstærket og forebyggende indsats imod dårlige og sundhedsskadelige forhold i beboelsesejendomme	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Mulighederne for forsøg med gratis busser skal undersøges					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Landdistriksudvalget					
Der skæres ikke ned på puljerne på landdistriksudvalgets område	24	48	72	96	Nr. 20 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Forsøg med sommeraktiviteter i landdistrikter	500				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Udviklingsudvalget					
Yderligere nedskæringer på udviklingsudvalgets	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	
Mere handicapvenlig midtby - Randers	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Familiehuset - Gråbrødrestrede	100				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Tilskud til julebelysning ophører eller genforhandles	-681	-681	-681	-681	Hvis erhvervslivet ikke vil være med til at betale regningen for julebelysningen, bringes tilskuddet til ophør. Alternativt genforhandles tilskudsaftalen
Randers Kommune stopper med at sende et juletræ til Akureyi	-40	-40	-40	-40	
Kommunens udgifter til turismeindsats halveres	-2.900	-2.900	-2.900	-2.900	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Børn og skole - sekretariatet					
Der ansættes ikke en ekstra niveau 2-chef i børn- og skoleforvaltningen	-970	-970	-970	-970	Vedrører nr. 23 i effektiviserings- og besparelseskataloget
Børn- og familieudvalget					
<i>Familieområdet</i>					
Ingen nedskæring på fagprofessionelle				750	Nr. 25 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring ved øget brug af hjemgivelser	500	500	500	500	Nr. 26 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Undersøgelse af, hvordan der kan sikres bedre forhold for kommunens plejefamilier	100				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Projekt MyWay	1.300	1.300			
Krisecentret	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
<i>Børneområdet</i>					

Ingen nedskæring på budkørsel i dagplejen	30	30	30	30	Nr. 27 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Særtildeling udegruppe til Skovtrolden bruges på generelt normeringsløft		479	479	479	Nr. 28 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Særtildeling til Tryllefløjten bruges på generelt normeringsløft	170	170	170	170	Nr. 29 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Kommunalt tilskud til frokostordninger i dagtilbud bevares		3.838	3.838	3.838	Nr. 30 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ekstraordinær tildeling til Jennumparken og Hørhaven			3.116	3.116	Nr. 31 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring på førskoleområdet		108	938	938	Nr. 32 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Minimumsnormeringer i børnehaver og vuggestuer - højst 3 børn pr. pædagogisk medarbejder i vuggestuen og 6 børn pr. pædagogisk medarbejder i børnehaven	30.000	30.000	30.000	30.000	Der indføres en minimumsnormering på børneområdet, der indebærer: 1. at der pr. 1. januar 2020 indføres minimumsnormeringer i Randers Kommunes dagtilbud, 2. at forholdet mellem børn og pædagogiske medarbejdere højst skal være 3:1, for så vidt angår børn i alderen 0 til 2 år, 3. at forholdet mellem børn og pædagogiske medarbejdere højst skal være 6:1, for så vidt angår børn i alderen 3 til 6 år, 4. at de af nr. 2 og 3 følgende forhold mellem børn og pædagogiske medarbejdere skal sikres i hele dagtilbuddets åbningstid, og 5. at minimumsnormeringerne også skal gælde for selvejende dagtilbud, der har driftsoverenskomst med Randers Kommune.
Et lokalt børneråd	50	50	50	50	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
En lokal børneombudsmand	700	700	700	700	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Undersøgelse af mulighederne for pasningsgaranti i eget skoledistrikt	50				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Demografi på børneområdet	3.093	7.488	13.507	17.481	
Fortrinsret til daginstitutioner for børn bosat i skoledistriktet					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Der skal udarbejdes en udviklingsplan for vedligeholdelse og renovering af daginstitutioner	200				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold

Undersøgelse af mulighederne for at stoppe stordriften på børneområdet og indføre en model, der indebærer, at der skal en pædagogisk leder og forældrebestyrelse pr. institution	100					
Skole- og uddannelsesudvalget						
<i>Skoleområdet</i>						
Ingen nedskæring på 10. kl.-elever	1.000	1.000	1.000	1.000	Nr. 33 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes	
Ingen nedskæring på specialskolerne	4.400	8.800	8.800	15.824	Nr. 34 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes	
Ingen nedskæring på PPR og Læringscenter		1.100	1.100	1.100	Nr. 35 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes	
Ingen nedskæring på Ungdomsskolen	1.000	1.000	1.000	1.000	Nr. 36 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes	
Ingen nedskæring på centrale konti på skoleområdet	8.000	8.000	8.000	8.000	Nr. 37 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes	
Højst 24 elever i klassen i folkeskolen	4.125	9.900	9.900	9.900	Med virkning fra skoleåret 2020-21 indføres en regel om, at elevtallet i Randers Kommunes folkeskoleklasser ikke må overstige 24	
Modersmålsundervisning genindføres	225	540	540	540	Modersmålsundervisning for ikke-EU/EØS-borgere genindføres med virkning fra skoleåret 2020/21.	
7.-9. klassetrin genåbnes på Havndal Skole	271	921	1.679	1.950	7.-9. klassetrin genindføres på Havndal Skole på den måde, at genåbningen påbegyndes i skoleåret 2020-21, hvor 7. klassetrin genindføres på skolen. I skoleåret 2021-22 genindføres 8. klassetrin, og i skoleåret 2022-23 genindføres 9. klassetrin.	
Morgenmadsordning for elever på 7.-9. klassetrin	1.000	1.000	1.000	1.000	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold	
Alle børn skal have den hjælp, de har brug for					I dag skal den enkelte skole selv betale, hvis et barn fra skoledistriktet skal på specialskole. Det lægger op til kassetækning. Der skal laves en ny model, der sikrer, at barnets tarv kommer i første række. Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold	
Ingen skolelukninger					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold	
Undersøgelse af, hvordan arbejdsmiljøet kan forbedres for medarbejderne på folkeskolerne	200				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold	
<i>PPR</i>						
Ingen nedskæring på folkeskolen ved at sende regning for fremskudte rådgivere til folkeskolerne	3.109	3.109	3.109	3.109	Nr. 38 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes	
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget						

	<i>Sundhed</i>					
	Ingen nedskæring på Randers Sundhedscenter	49	98	212	316	Nr. 42 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen nedskæring på tandplejen		163	489	489	Nr. 44 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen nedskæring på den sundhedsmæssige rehabiliteringsindsats	176	176	176	176	Nr. 45 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen nedskæring på uddannelsesbudgettet på sundhedsplejen	25	60	60	60	Nr. 46 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen reduktion af sundhedsplejens kliniktid	65	65	65	65	Nr. 47 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen reduktion af sundhedspuljer	80	391	508	962	Nr. 48 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Familieiværksættere og prep	1.500	1.500	1.500	1.500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Overvægtsklinik for børn	250	300	300	300	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Kronikere - børneastma	255	255	255	255	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Kronikere og lungesatsning - KOL	170	170	170	170	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Kronikere og lungesatsning - rygestopmedicin	128	128	128	128	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Forbedret tandsundhed til de svageste ældre	200	200	200	200	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Bedre tandpleje for udsatte (Børsterne)	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Gratis psykologhjælp til unge		500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Gratis psykologhjælp til mennesker med lav	1.000	1.000	1.000	1.000	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Undersøgelse af mulighederne for, at Randers Kommune kan medvirke til mere omfattende forandringer i måden, vi lever på, der modvirker fedme og usund livsstil	500				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Frikommuneforsøg - gratis tandpleje og -behandling					Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	<i>Kultur og fritid</i>					
	Randers Bibliotek - organisasjonsændring gennemføres, men yderligere nedskæringer droppes		530	530	530	Se nr. 50 i effektiviserings- og besparelseskataloget
	Ingen nedskæring på Museum Østjylland		80	160	235	Nr. 51 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Værket - omfordeling til græsrodkultur	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	Må ikke berøre gratis arrangementer. Se vedlagte
	Øget støtte til græsrodkultur	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Ingen nedskæring på lokaletilskud	458	458	458	458	Nr. 54 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen nedskæring på tilskud til aftenskoler og Randersordningen	250	250	250	250	Nr. 55 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen nedskæring på kulturstøttemidler			105	105	Nr. 56 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes

Ingen rammebesparelse i 2023				668	Nr. 57 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Midler til elitesport bruges i stedet på velfærd	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Reduktion af tilskud til Randers FC	-1.000	-1.500	-2.000	-2.000	
Reduktionen i svømmehallernes åbningstid rulles tilbage	650	650	650	650	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Omsorgsudvalget					
Ingen nedskæring på Tryghedshotellet	500	500	500	500	Nr. 59 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring på Træningshøjskolen	150	150	150	150	Nr. 60 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring på Døgngenoptræningen	150	150	150	150	Nr. 61 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring på Hospice Randers	300	300	300	300	Nr. 62 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Der nedlægges ingen plejehjem	1.872	3.840	7.680	7.680	Nr. 63 og 64 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Der nedlægges ingen ældreboliger med kald		1.000	3.000	5.000	Nr. 65 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Der lukkes ingen aflastningsboliger	1.350	2.700	2.700	2.700	Nr. 66 og nr. 67 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen reduktion af 2. hjælpertimer	1.000	1.000	1.000	1.000	Nr. 68 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring på de ældres klippekort	4.000	5.000	5.000	5.000	Nr. 69 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring på rengøringshjælpen til ældre og andre med behov for hjælp til rengøringen	2.600	2.600	2.600	2.600	Nr. 70 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring under henvisning til rehabiliteringsindsats vedrørende støttestrømper og medicin håndtering	1.700	1.700	1.700	1.700	Nr. 71 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen prisstigning på maden til ældre og andre, der får madservice	500	500	500	500	Nr. 72 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedskæring under henvisning til virtuel hjemmepleje, hardware og implementeringshjælp	1.000	2.000	2.000	2.000	Nr. 73 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen tvang vedrørende virtuel hjemmepleje	500	1.000	1.000	1.000	Nr. 74 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen nedlæggelse af natcentret	1.000	1.000	1.000	1.000	Nr. 75 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen reduktion af puljer på omsorgsområdet		1.000	1.000	1.000	Nr. 77 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ingen rammebesparelse på omsorgsområdet		1.884	3.972	7.648	Nr. 78 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
Ældre og andre med behov for rengøringshjælp får ret til en årlig hovedrengøring	2.700	2.700	2.700	2.700	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Ældre og andre, der har ret til rengøringshjælp, får krav på rengøring mindst én gang om ugen	7.500	15.000	15.000	15.000	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Demografi på omsorgsområdet	8.733	26.446	51.490	76.037	
Demenshandleplan	400	400	400	400	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold

	Forsøg med hotelhåndtag på et plejecenter	250				Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Nyt plejehjem i Dronningborg (30 pladser)		1.450	2.150	2.600	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Nyt plejehjem et andet sted i kommunen (30 pladser)			1.450	2.150	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Beskæftigelsesudvalget og socialudvalget					
	<i>Administration</i>					
	Ingen forringelser af indsatsen for unge arbejdsløse	250	250	250	250	Nr. 80 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen forringelser under henvisning til besparelser på IT, herunder talegenkendelse	300	300	336	764	Nr. 81 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Der skæres ikke ned på antallet af sagsbehandlere		260	520	738	Nr. 82 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Socialudvalget					
	<i>Børn med handicap</i>					
	Der skæres ikke ned under henvisning til rammeaftalen på det specialiserede socialområde		440	440	440	Nr. 83 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Der skæres ikke ned på den familierapeutiske indsats	250	350	350	350	Nr. 84 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Reel social investering i flere rådgivere på børnehandicapområdet	750	1.500	1.500	1.500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	<i>Voksne med særlige behov</i>					
	Reel social investering i flere rådgivere på handicapområdet	750	1.500	1.500	1.500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Ingen nedskæring forklædt som investeringsmodel	2.000	2.100	2.100	2.100	Nr. 85 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen nedskæring under overskriften "Tættere på arbejdsmarkedet"	200	400	400	400	Nr. 86 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Ingen nedskæring på Hjørnестenen og Klub 85	52	52	52	52	Nr. 87 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Der skæres ikke ned under henvisning til rammeaftalen på det specialiserede socialområde		1.560	1.560	1.560	Nr. 88 i effektiviserings- og besparelseskataloget fjernes
	Demografi på socialområdet	4.977	5.727	6.872	7.844	
	Selvhjælp Randers	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	SAM	1.000	1.000	1.000	1.000	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Feriecamp	500	500	500	500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold

	Kraftcenter på autismeområdet	1.300	1.300	1.300	1.300	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Den diskriminerende tvangspensionering af mennesker med handicap i beskyttet beskæftigelse afskaffes	870	940	1.010	1.070	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Beskæftigelsesudvalget					
	Hurtigere hjælp til syge og mennesker med nedsat arbejdsevne - 5 ekstra rådgivere	2.500	2.500	2.500	2.500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Nedlæggelse af Parat til job finansierer hurtigere hjælp til syge og mennesker med nedsat arbejdsevne	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Styrkelse af sociale rettigheder - forbedret klageadgang, lokal ombudsmand og flere medarbejdere	2.500	2.500	2.500	2.500	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Mere menneskevenligt jobcenter - 25 nye revalideringsforløb om året	1.933	3.866	4.832	4.832	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Mere menneskevenligt jobcenter - 100 ekstra førtidspensioner om året	3.052	6.104	9.156	12.208	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Mere menneskevenligt jobcenter - 100 ekstra fleksjob om året	-165	-2.799	-5.434	-8.068	Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Demografi - Økonomiudvalget					
	Økonomiudvalgets demografimidler bruges på at styrke børneområdet, omsorgsområdet og socialområdet	-16.803	-39.661	-71.869	-101.362	
	Drift i alt	76.418	106.857	123.398	141.003	
	<i>PL regulering</i>		<i>2.671</i>	<i>6.247</i>	<i>10.842</i>	
	Drift, service i alt inkl. PL	76.418	109.529	129.645	151.845	
	Skattefinansieret anlæg					
	Opsparing til Byen til Vandet bruges på velfærd	-25.657	-12.730	-12.730	-12.730	
	Opsparing til Klimabro bruges på velfærd	-26.335	-11.000	-13.000	-15.000	
	Lån vedr. Randers Havn i relation til Byen til Vandet	-16.400				
	Kulturhus	5.000	5.000			Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Dronningborghallen		13.000			Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Midtbyindsats - med særligt fokus på	2.000	2.000			Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Nyt plejehjem i Dronningborg (30 pladser)		5.000			Herudover bevares alle nuværende plejehjem. Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
	Nyt plejehjem et andet sted i kommunen (30 pladser)			5.000		Herudover bevares alle nuværende plejehjem. Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold

Gode, billige familieboliger i forbindelse med det nye kraftcenter i Dronningborg (plejehjem, hal og daginstitution)		2.000				Grundkapitalindskud til almene boliger
Flere gode, billigere boliger (almene boliger)	2.000		2.000			Grundkapitalindskud til almene boliger
Cykelstier	1.500	1.500	1.500	1.500		
Opsparing til bro over Randers Fjord bruges på velfærd	-5.126					Der henvises til Randers Kommunes anlægskatalog af maj 2019, s. 6.
Byfornyelsesprojekt vedr. Svaneapoteket droppes, da ejer tilsyneladende ikke kan skaffe finansiering	-4.947					Der henvises til Randers Kommunes anlægskatalog af maj 2019, s. 74.
Skattefinansieret anlæg i alt	-67.965	4.770	-17.230	-26.230		
<i>PL regulering</i>		91	-661	-1.524		
Anlæg i alt inkl. PL	-67.965	4.861	-17.891	-27.754		
Låneoptagelse						
Lånedispensationer, inkl. renter og afdrag	-11.000	1.598	1.598	1.592		
Lånetagelse i alt	-11.000	1.598	1.598	1.592		
Finansiering						
Realistisk forventning vedrørende ekstraordinært finansieringstilskud			-45.000	-45.000		
Realistisk forventning vedrørende refusionsordning			-33.500	-33.500		
Øget beskæftigelsestilskud	-4.000					
Rente- og afdragsfrit lån til fond med henblik på opkøb og udvikling af Café von Hatten-bygningen	5.000					
Finansiering i alt	1.000	0	-78.500	-78.500		
Skatter og tilskud						
Dækningsafgift sættes op til 10 promille	-22.700	-30.000	-32.400	-39.700		Se vedlagte præsentation af budgetforslagets indhold
Grundskylden sættes op med 1 promillepoint til	-2.600	-5.600	-6.200	-9.400		
Skatter og tilskud i alt	-25.300	-35.600	-38.600	-49.100		
Ændringer i alt inkl. P/L	-26.847	80.387	-3.748	-1.917		

FÆLLES BUDGETFORSLAG FRA ENHEDSLISTEN,
BEBOERLISTEN OG VELFÆRDSLISTEN

ET MERE RETFÆRDIGT RANDERS

- BEMÆRKNINGER TIL DE ENKELTE FORSLAG

Nedenfor kan du se bemærkninger til nogle af de enkelte forslag i Enhedslistens, Beboerlistens og Velfærdslistens fælles forslag til Randers Kommunes budget for 2020-23. At der er en note knyttet til et forslag, betyder ikke, at forslaget er vigtigere end de forslag, der ikke er nogen note til. At der er en note, betyder alene, at vi har vurderet, at det for forståelsen af forslaget er nødvendigt med en note.

TVÆRGÅENDE

Et åbent, ærligt og retfærdigt budget - sådan udmøntes budgettet

Udmøntningen af budgettet skal ske med solidt afsæt i følgende principper:

1. Alt skal foregå i åbenhed.
2. Medarbejdere og borgere skal inddrages og høres i størst muligt omfang.
3. Der skal laves en langsigtet plan for sociale investeringer i mennesker.
4. Alt ske foregå ærligt. Tingene skal kaldes det, de er.
5. Hvis budgettet på et område ikke holder, skal politikerne hurtigst muligt beslutte, hvordan pengene så skal findes. Der gælder ikke noget krav om, at pengene skal findes på det område, hvor overskridelsen er sket.

Én indgang til hjælp fra kommunen - én sagsbehandler

Mange syge, udsatte, arbejdsløse, psykisk sårbare og mennesker med handicap har alt for mange sagsbehandlere. Sårbare borgere deltager ofte i indsatser

efter forskellige love, og da kommunens socialfaglige arbejde tit er opdelt efter lovgivningsgrænser, fører det til mange forskellige sagsbehandlere, og at borgeren står med ansvaret for at skabe sammenhæng og koordination i indsatserne. Ofte har sagsbehandlerne nemlig ikke tid til at koordinere indsatserne.

Derfor ender det alt for ofte galt. Det skal sikres, at sårbare borgere i stedet får én indgang til hjælp fra kommunen i form af én sagsbehandler, der tager sig af det hele. Det kræver en grundlæggende forandring. Men det er der brug for, hvis vi skal kunne sikre den nødvendige hjælp.

Der skal udvikles en ny model, der sikrer, at sårbare borgere får én indgang til hjælp fra kommunen i form af én rådgiver, der skal stå for en helhedsorienteret indsats på tværs af beskæftigelsesområdet, socialområdet, omsorgsområdet og familieområdet. Udviklingen af modellen skal ske i tæt samarbejde med både borgere og medarbejdere.

Jobgaranti

Der indføres en jobgaranti for alle kernevelfærdsmedarbejdere. Garantien indebærer, at medarbejdere inden for kernevelfærdsområder ikke kan afskediges under henvisning til nedskæringer eller andre ressourcemæssige forhold. Medarbejdere vil fortsat kunne afskediges af andre grunde.

Foringelsesstop

Der gennemføres et foringelsesstop, således der ikke kan gennemføres flere forringelser af den kommunale kernevelfærd. Med dette budgetforslag sikres det, at der er de fornødne midler til at sikre dette.

Privatiseringsstop

Udlisninger og privatiseringer har sig at være et værktøj til at skære ned. Konsekvensen er som oftest dårligere forhold for medarbejderne og borgerne. Der indføres derfor et totalt stop for privatisering og udlisning til private profitjægere. Der skal skabes tryghed for medarbejdere og borgere. Vores velfærd er ikke en købmandsforretning.

Halvering af antallet af mellemledere på niveau 2

Der gennemføres en reform, der gør det muligt at halvere antallet af mellemledere på niveau 2. De såkaldte niveau 2-chefer udgør som hovedregel et yderligere administrativt led mellem institutionerne (skoler, plejehjem, vuggestuer osv.), hvor velfærden skabes, og områdets øverste leder, nemlig

direktøren. Reformen skal sikre, at forbindelsen mellem de institutioner, hvor velfærden skabes, og den øverste administrative leder på området bliver mere direkte. Der skal vises større tillid til hverdagens eksperter i form af de medarbejdere, der har fingrene i bolledejen, mens der skal bruges mindre tid på at udtænke forkromede udviklingsplaner, holde lange møder, lave regneark og powerpoint-shows på Laksetorvet. På den måde kan der over de næste fire år frigøres 34 millioner kroner til at styrke velfærden.¹

Byrådets udlandsrejser afskaffes

Ved at afskaffe byrådets rejser til udlandet frigøres 1,8 millioner kroner, der bruges på at løfte kernevelfærden.²

Lønloft på 800.000 kr. for kommunale ledere

Lønloftet kan af overenskomstmæssige grunde ikke gælde for kommunens direktører. Alle andre ledere omfattes dog, og det indbringer over de næste fire år 11,6 millioner kroner.³

Lavere politikerløn og færre udvalg

Forslaget indebærer, at udvalgsformændenes løn halveres, idet lønnen er for høj set i lyset af arbejdsopgaven (at forberede og lede udvalgets møder). Herudover reduceres antallet af udvalg fra ti til seks, idet de eksisterende udvalg nedlægges og erstattes af følgende udvalg:

- Økonomiudvalget
- Børn- og skoleudvalget
- Social- og arbejdsmarkedsudvalget
- Sundhedsudvalget
- Ældre- og omsorgsudvalget
- Udvalget for klima, miljø, landdistrikter, teknik, kultur og fritid

Med undtagelse af økonomiudvalget, der skal bestå af 9 medlemmer, skal alle udvalg bestå af syv medlemmer. Udvalgsvederlaget skal fastholdes på det

¹ Der henvises til forvaltningens notat af 8. oktober 2019 om svar på politiske spørgsmål - runde 3, s. 1

² Der henvises til forvaltningens notat af 8. oktober 2019 om svar på politiske spørgsmål - runde 3, s. 1 ff.

³ Der henvises til forvaltningens notat af 8. oktober 2019 om svar på politiske spørgsmål - runde 3, s. 1 ff.

nuværende niveau. Ændringerne frigør 9,6 millioner kroner, der bruges på at forbedre velfærden.⁴

Halvering af kommunens udgifter til eksterne konsulenter

Der bruges for meget tid og for mange penge på regneark og konsulenter, mens der lyttes for lidt til hverdagens eksperter, nemlig medarbejdere og borgere. Det vurderes, at hveranden krone, der bruges på eksterne konsulenter, kan spares, hvis byrådet og direktørerne i stedet begynder at lytte mere til kommunens medarbejdere og borgere. Over de næste fire år kan der således spares 31 millioner kroner på eksterne konsulenter.⁵

Nedlæggelse af 2 direktørstillinger

To direktørstillinger spares væk for at skaffe penge til at forbedre kernevelfærden. Det frigør over de næste fire år 23,8 millioner kroner til bedre velfærd.⁶

Flere kommunale folkeafstemninger

Det vil styrke det lokale demokrati, hvis folket oftere spørges, når der skal træffes særligt vigtige beslutninger. Der afsættes derfor penge til at afholde en folkeafstemning hvert andet år.

Undersøgelse af mulighederne for at kommunalisere vand-, varme- og elforsyningen

Mulighederne for at få energiforsyningen tilbage under demokratisk kontrol skal undersøges. Som begrundelse herfor henvises især til Verdo-skandalen.

Undersøgelse af mulighederne for hjemtagelse af opgaver, der i dag udføres af private profitjægere

Det skal undersøges, hvilke muligheder der er for at hjemtage opgaver, der løses af private profitjægere. Det er fint, at folkelige organisationer og andre, der ikke jagter profit, løser opgaver for kommunen. Undersøgelsen vedrører kun de opgaver, der løses af private profitjægere.

⁴ Der henvises til forvaltningens notat af 8. oktober 2019 om svar på politiske spørgsmål - runde 3, s. 4 f.

⁵ Der henvises til forvaltningens notat af 8. oktober 2019 om svar på politiske spørgsmål - runde 3, s. 1 ff.

⁶ Der henvises til forvaltningens notat af 8. oktober 2019 om svar på politiske spørgsmål - runde 3, s. 5 f.

Frikommuneforsøg - progressiv kommuneskat

I dag rammer det socialt skævt, når den kommunale indkomstskat sættes op. Det er ikke fair. Derfor skal Randers Kommune ansøge om at få lov til at indføre en progressiv kommuneskat, der sikrer, at de, der har de tykkeste tegnedrenge, også er dem, der kommer til at betale mest i skat.

FN's Verdensmål

FN's Verdensmål skal indtænkes og indarbejdes på alle områder. Der skal udarbejdes en handlingsplan, der sikrer dette.

Undersøgelse af den mulige bosætnings- og tilflytningseffekt af gratis SFO og daginstitutioner

Der foretages en undersøgelse af, i hvilket omfang fuld skattefinansiering af SFO og daginstitutioner må forventes at gøre Randers Kommune mere attraktiv for børnefamilier.

Udgifterne til kommunens kommunikationsafdeling halveres

Udgifterne til den kommunale kommunikationsafdeling halveres. Besparselsen, der især skal ske på politisk kommunikation, indbringer over de næste fire år 17 millioner kroner, der i stedet bruges på velfærd.

BØRN- OG FAMILIEUDVALGET

Børneområdet

Minimumsnormeringer

Der indføres en minimumsnormering på børneområdet, der indebærer, at der højst vil være tre børn pr. pædagogisk medarbejder i vuggestuen og højst 6 børn pr. medarbejder i børnehaven.

Mere detaljeret indebærer modellen,

1. at der pr. 1. januar 2020 indføres minimumsnormeringer i Randers Kommunes dagtilbud,
2. at forholdet mellem børn og pædagogiske medarbejdere højst skal være 3:1, for så vidt angår børn i alderen 0 til 2 år,
3. at forholdet mellem børn og pædagogiske medarbejdere højst skal være 6:1, for så vidt angår børn i alderen 3 til 6 år,
4. at de af nr. 2 og 3 følgende forhold mellem børn og pædagogiske medarbejdere skal sikres i hele dagtilbuddets åbningstid, og

5. at minimumsnormeringerne også skal gælde for selvejende dagtilbud, der har driftsoverenskomst med Randers Kommune.

Et lokalt børneråd

Børn har svært ved at råbe det kommunale system op, hvis de bliver snydt eller ikke bliver hørt. Derfor har de brug for nogle, der kan sikre deres rettigheder. Derfor skal der laves et lokalt børneråd, der blandt andet skal bestå af personer, der udpeges af Red Barnet, Børns Vilkår og andre organisationer, der varetager børns interesser. Desuden skal lokale forældreorganisationer repræsenteres. Det lokale børneråd skal tale barnets sag og sikre, at børn bliver hørt og lyttet til. Byrådet og de politiske udvalg skal høre børnerådet i alle sager, der har betydning for børn.

En lokal børneombudsmand

Borgerrådsgiveren får en ekstra rolle som en slags lokal børneombudsmand. Det betyder, at han skal være med til at sørge for, at kommunen sikrer børns rettigheder. Derfor skal han have pligt til at gå ind i enkeltsager, hvis barnets rettigheder er i fare for at blive krænket. Borgerrådsgiveren skal have ressourcer til at kunne tage sager op af egen drift og have et tæt samarbejde med det lokale børneråd.

Undersøgelse af mulighederne for pasningsgaranti i eget skolestrukt

Med henblik på at styrke folkeskolen og gøre denne til det naturlige førstevalg undersøges mulighederne for at indføre pasningsgaranti i barnets eget skoledistrikt.

Fortrinsret til daginstitutioner for børn bosat i skoledistriktet

Der indføres fortrinsret til daginstitutioner for børn bosat i skoledistriktet. Det vil styrke folkeskolen og være med til at gøre folkeskolen til det naturlige førstevalg.

Udviklingsplan for vedligeholdelse og reovering af daginstitutioner

Der mangler en samlet plan for vedligeholdelse og reovering af kommunens daginstitutioner. Det skal der rettes op på.

Undersøgelse af mulighederne for at stoppe stordriften på børneområdet

Mulighederne for at indføre en model, der indebærer, at der vil være en pædagogisk leder og forældrebestyrelse pr. institution, undersøges.

Ny dagsinstitution i Dronningborg

Der er i basisbudgettet afsat 20,3 mio. kr. til etablering af en ny daginstitution i 2022. Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten er enige om, at den nye daginstitution skal ligge i Dronningborg, hvor byggeriet samtidigt skal tænkes sammen med etablering af en ny Dronningborghal, et nyt plejehjem og nye almene familieboliger.

Familieområdet

Undersøgelse af, hvordan der kan skabes bedre forhold for kommunens plejefamilier

Det er afgørende, at Randers Kommune er i stand til fortsat at tiltrække dygtige plejefamilier, så anbragte børn får så gode forhold som muligt. Det skal undersøges, om kommunen er god nok til at sparre og rådgive familierne, om plejefamilierne får tilstrækkeligt mange tilbud om efteruddannelse, og om tilbuddene er gode nok, ligesom mulighederne for at forbedre lønforholdene skal undersøges.

MyWay fortsættes

MyWay er et forebyggende behandlingstilbud til unge 15-25 år, der mistrives. Tilbuddet består af et fire måneders forløb med hhv. individuelle psykologsamtaler, mentorstøtte og et gruppemiljø med ligesindede. MyWay er etableret som et metodeudviklingsprojekt i Randers med midler fra Velux Fonden og har været i drift siden 2016 i regi af Bysekretariatet. På nuværende tidspunkt er selve metodeudviklingsdelen færdig, og der er tale om en velafprøvet og veldokumenteret indsats.

MyWay har i løbet af de seneste tre år afviklet ni forløb med gode resultater. I forhold til tidligere er der konstateret mere end en fordobling af unge, der er i uddannelse eller beskæftigelse efter MyWay-forløbet.

Der afsættes derfor 1,3 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 til drift og udvidelse af MyWay-projektet. Forud for budgetlægningen 2022-2025 foretager forvaltningen en evaluering af projektet, der kan danne baggrund for politisk stillingtagen til videreførelse og det varige niveau for indsatsen.

Krisecentret styrkes

Der afsættes 2 millioner kr. over de næste fire år til et forebyggelsesprojekt målrettet kvinder, der udsættes for vold.

SKOLE- OG UDDANNELSESUDVALGET

Højst 24 elever i klassen i folkeskolen

Med virkning fra skoleåret 2020/21 indføres en regel om, at elevtallet i Randers Kommunes folkeskoleklasser ikke må overstige 24.

Modersmålsundervisning genindføres

Modersmålsundervisning genindføres med virkning fra skoleåret 2020/21.

Genåbning af 7.-9. klasse på Havndal Skole

Enhedslisten, Beboerlisten og Velfærdslisten vil genåbne 7.-9. klasse på Havndal Skole på den måde, at de børn, der i dag går i 6. klasse på Havndal Skole, kan fortsætte i 7. klasse på Havndal Skole. Genåbningen sker således over flere år.

Morgensmadsordning for elever på 7.-9. klassetrin

Nørrevangsskolen morgenmadsordning for udskolingselever udbredes til hele kommunen.

Alle børn skal have den hjælp, de har brug for

I dag skal den enkelte skole selv betale, hvis et barn fra skoledistriktet skal på specialskole. Det lægger op til kassetænkning. Mange forældre oplever, at det er økonomi - og ikke barnets behov - der afgør, hvilken hjælp barnet får. Der er brug for et nyt system, der frem for kroner og øre sætter barnet i centrum. Barnets behov skal altid komme i første række. Den nye model skal udvikles i tæt samarbejde med medarbejdere og forældre. Målet er, at den nye model kan vedtages inden sommerferien 2020.

Ingen skolelukninger

Folkeskolen har brug for ro og investeringer. Men hvis investeringerne skal virke, er det afgørende, at der ikke lukkes flere skoler.

Undersøgelse af mulighederne for bedre arbejdsmiljø på skolerne

Det skal undersøges, hvordan arbejdsmiljøet kan forbedres for lærere, pædagoger og øvrigt personale på kommunens folkeskoler.

OMSORGSUDVALGET

Ældre og andre med behov for rengøringshjælp får ret til en årlig hovedrengøring og at få gjort rent mindst én gang om ugen

De ældre, der har brug for hjælp til rengøringen, får som hovedregel kun gjort rent hver 14. dag – og de får aldrig gjort hovedrent. Det kan vi ikke være bekendt! De ældre har slidt og slæbt for at opbygge det samfund og den velfærd, vi i dag nyder godt af. De fortjener bedre. Derfor vil Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten sikre, at alle ældre og andre, der har brug for hjælp til rengøringen, kan få gjort rent mindst én gang om ugen og får ret til en årlig hovedrengøring.

Det skal være op til den enkelte ældre at bestemme, om tiden skal bruges på rengøring eller noget andet, fx en gåtur.

Ældre og andre med behov for rengøringshjælp får ret til en årlig hovedrengøring og at få gjort rent mindst én gang om ugen

De ældre, der har brug for hjælp til rengøringen, får som hovedregel kun gjort rent hver 14. dag – og de får aldrig gjort hovedrent. Det kan vi ikke være bekendt! De ældre har slidt og slæbt for at opbygge det samfund og den velfærd, vi i dag nyder godt af. De fortjener bedre. Derfor vil Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten sikre, at alle ældre og andre, der har brug for hjælp til rengøringen, kan få gjort rent mindst én gang om ugen og får ret til en årlig hovedrengøring.

Det skal være op til den enkelte ældre at bestemme, om tiden skal bruges på rengøring eller noget andet, fx en gåtur.

Demenshandleplan

I 2018 og 2019 har der været afsat midler fra den nationale demenshandleplan. Beløbet er indgået i de aktiviteter, der er gennemført på demensområdet i kommunen. Enhedslisten, Beboerlisten og Velfærdslisten ønsker at videreføre den ekstra indsats.

Forsøg med hotelhåndtag på et plejehjem

Der afsættes 250.000 kr. i 2020 til et forsøg med hotelhåndtag på et af kommunens plejehjem.

Nyt plejehjem i Dronningborg - og et nyt plejehjem et andet sted i kommunen

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten vil udvikle og udvide den kommunale kernevelfærd.

Budgetforslaget indebærer opførelse af en ny Dronningborghal, en ny daginstitution, et nyt plejehjem i Dronningborg og nye billige familieboliger i Dronningborg. Planen er, at både plejehjem, familieboliger, hal og daginstitution skal tænkes sammen både fysisk som indholdsmæssigt.

Selv om der åbnes et nyt plejehjem, nedlægges ingen plejehjem eller ældreboliger. Aldershvile i Havndal omdannes til 8 ældreboliger med kald, ligesom det resterende center søges omdannet til et lokalt sundhedscenter med blandt andet kommunale sundhedstilbud som eksempelvis forebyggelse, sundhedsfremme mv.

Det er vigtigt, at beboerne på kommunens plejehjem føler sig hjemme - og at de ikke oplever institutionalisering og ensretning af deres liv.

Derfor er det vigtigt at sikre, at der ikke går for meget stordrift i den. På den baggrund skal det nye plejehjem i Dronningborg kun indeholde 30 nye boliger, mens der opføres endnu et nyt plejehjem, der også skal indeholde 30 boliger, et andet sted i kommunen. Hvor det andet plejehjem skal placeres, beslattes på baggrund af en grundig analyse af, hvor behovet for nye plejeboliger er størst.

SOCIALUDVALGET

Børnehandicap

Reel social investering i flere rådgivere på børnehandicapområdet

Der foretages en reel social investering, hvor der ansættes flere medarbejdere. Formålet er at styrke børnenes og familiernes retssikkerhed og kvaliteten af sagsbehandlingen på området. Der skæres ikke ned på foranstaltninger - og provenuet af investeringen i bedre og hurtigere hjælp til familier med et barn med handicap forventes først at materialisere sig om en del år.

Voksne med særlige behov

Reel social investering i flere rådgivere på handicapområdet

Der foretages en reel social investering, hvor der ansættes flere medarbejdere med henblik på at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen på handicapområdet og retssikkerheden for mennesker med handicap og udsatte. Der skæres ikke ned på foranstaltninger - og provenuet af investeringen i bedre og hurtigere

hjælp til voksne med særlige behov forventes først at materialisere sig om en del år.

Selvhjælp Randers

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten vil gerne anerkende og understøtte den store indsats, Selvhjælp Randers yder til børn, unge og voksne, der har problemer i livet. Der afsættes derfor yderligere 500.000 kr. om året til medfinansiering af indsatsen i Selvhjælp Randers.

SAM reddes

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten vil gerne anerkende og understøtte den store indsats, SAM-foreningen yder til udsatte og sårbare mennesker. Der er for nyligt blevet skåret kraftigt ned på SAM, der derfor er lukningstruet. Det vil have store konsekvenser og forringe livskvaliteten for mange udsatte. Derfor vil Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten redde SAM og give foreningen mulighed for at opskalere indsatsen til niveauet før nedskæringerne. Der afsættes derfor 1 millioner kroner om året til SAM.

Feriecamp for udsatte

Randers Kommune har både i 2017, 2018 og 2019 været vært for den årlige Feriecamp for socialt udsatte arrangeret af Landsforeningen af Væresteder. Det er en helt særlig ferie for socialt udsatte mennesker fra hele landet. Feriecampen tiltrak 1.700 overnattende gæster i 2019. Markedspladsen på Feriecampen er åben for gæster udefra, så Randers Kommunes borgere kan være en del af de mange arrangementer og det fællesskab, der opstår.

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten ser meget positivt på initiativet og ønsker at skabe forudsætning for, at Randers Kommune de næste fire år kan varetage værtsskabet.

Kraftcenter på autismeområdet

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten ønsker at styrke autismeområdet yderligere. Derfor afsættes 1,3 mio. kr. om året til finansiering af driften til et kraftcenter på autismeområdet – et kraftcenter bygget på samme ideer som Hjernecenter Randers, Aktivitetscenter Randers og Psykiatriens Hus. I første omgang findes en passende placering, og efterfølgende fastlægges kraftcenterets indsatser i et tæt samarbejde med brugerne på autismeområdet

Den diskriminerende tvangspensionering af mennesker med handicap i beskyttet beskæftigelse afskaffes

Mennesker med handicap, der er i beskyttet beskæftigelse, tvangspensioneres, når de når folkepensionsalderen. Det er uacceptabelt. Vi skal ikke acceptere tvangspension - uanset om det går ud over mennesker med handicap eller andre. Den diskriminerende tvangspensionering afskaffes, så de, der gerne vil blive med at arbejde, får mulighed for at fortsætte.⁷

BESKÆFTIGELSESDVALGET

Hurtigere hjælp til syge og andre med nedsat arbejdsevne - 5 ekstra rådgivere

Mange syge, nedslidte og andre med nedsat arbejdsevne kommer i klemme i systemet. Afklaringen til førtidspension eller fleksjob tager i mange tilfælde alt for lang tid. Med henblik på at sikre hurtigere hjælp og afklaring ansættes fem ekstra rådgivere. Det finansieres ved at nedlægge af »Parat til job«, der af mange borgere opleves som meningsløs aktivering.

Styrkelse af sociale rettigheder - forbedret klageadgang og lokal ombudsmand

Forslaget består af to dele:

1) Lokal ombudsmand skal sikre uafhængige og troværdige juridiske vurderinger

Det politiske flertal og mindretal skal have ret til at kræve, at kommunens borgerrådgiver udtaler sig vejledende om et juridisk spørgsmål, hvis der er i byrådet eller de politiske udvalg er uenighed om, hvordan loven skal forstås. I modsætning til forvaltningen har borgerrådgiveren ikke borgmesteren som øverste leder. Borgerrådgiveren er derfor langt mere uafhængig af byrådsflertallet og borgmesteren. Borgerrådgiveren skal derfor fungere som en slags lokal ombudsmand i sådanne sager.

2) Styrket klageret og et lokalt klagenævn

Fremover skal klager over afgørelser på det sociale personsagsområde behandles af et lokalt klagenævn, inden klagen sendes videre til Ankestyrelsen. Frem for borgeren skal vente adskillige måneder på, at Ankestyrelsen ser på klagen og måske kommer frem til, at Randers Kommune skal behandle sagen igen, sikrer den forbedrede klageret, at et lokalt klagenævn behandler klagen inden for fire uger. Hvis klagenævnet ikke giver borgeren fuldstændigt medhold, sendes klagen fortsat videre til Ankestyrelsen. Klagenævnet skal bestå af kommunens borgerrådgiver, der også kommer til at fungere som

⁷ Vedr. de anslåede udgifter henvises til forvaltningens notat af 21. oktober 2019 vedr. svar på spørgsmål vedr. budget 2020-23 - Velfærdslisten runde 2, s. 1 f.

sekretær for nævnet, to politikere valgt af Randers Byråd og to medarbejderrepræsentanter valgt af hhv. Dansk Socialrådgiverforening og HK. Byrådet skal efter indstilling fra de relevante politiske udvalg fastsætte nærmere regler for klagenevnet.

Mere menneskevenligt jobcenter

Den sociale lovgivning er sjældent sort/hvid. Lovgivningen om førtidspension, fleksjob og revalidering er upræcis. I mange tilfælde kan en kommune derfor uden at komme på kant med loven træffe to gensidigt modstridende afgørelser, for eksempel enten tilkendelse af eller afslag på førtidspension. Ofte er det, der afgør, om en borger tilkendes en førtidspension eller ej, således ikke loven, men kommunens fortolkningsstil. Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten er enige om, at der er brug for en mere borgervenlig fortolkningsstil, der antages at føre til 25 ekstra revalideringsforløb, 100 ekstra tilkendelser af fleksjob og 100 nye tilkendelser af førtidspension om året.⁸

SUNDHEDS-, IDRÆTS- OG KULTURUDVALGET

Sundhed

Familieiværksættere og prep

Familieiværksætterne er et forældrekursus målrettet alle førstegangsfamilier. Det er et gennemarbejdet og velafprøvet undervisningskoncept, som tilbydes i mange danske kommuner. Kurset starter allerede i graviditeten og fortsætter til barnet er 8 måneder.

Prep er et parforholdskursus, som tilbydes par med hjemmeboende børn, som har udfordringer i parforholdet men ønsker at undgå skilsmisse. Fra forskning vides det, at børn fra skilsmissefamilier har en overrisiko for at få sociale og sundhedsmæssige problemer sammenlignet med børn fra intakte familier.

Enhedslisten, Beboerlisten og Velfærdslisten ønsker at videreføre begge tilbud. Der afsættes derfor 1,5 mio. kr. om året til formålet. Med dette niveau vil det de kommende år være muligt for familieiværksætterne - med den nuværende søgning - at give et tilbud til alle førstegangsfødende familier, der måtte ønske det.

Overvægtsklinik for børn

⁸ Vedr. beregningerne henvises til forvaltningens notat af 25. september 2019 vedr. svar på politiske budgetspørgsmål - runde 2, s. 2 ff.

Sundhedsplejen har de seneste år arbejdet målrettet med at udvikle praksis, så der arbejdes systematisk og evidensbaseret med opsporing, forebyggelse og behandling af overvægt. Indsatsen i overvægtsklinikken for børn har været finansieret af en midlertidig bevilling, der nu udløber. Enhedslisten, Beboerlisten og Velfærdslisten ønsker at fastholde indsatsen på området. Der afsættes derfor 250.000 kr. i 2020 og 300.000 kr. i 2021 og frem til formålet.

Kronikere og lungesatsning

Enhedslisten, Beboerlisten og Velfærdslisten ønsker at videreføre følgende særlige initiativer i forhold til kronikere og lungesatsning:

- Rygestop medicin til udsatte borgere – hvor målet er at flere borgere i målgruppen tager imod et rådgivningstilbud og bliver understøttet i at blive røgfri. Vilkkåret for udlevering er, at det primært skal ske til de deltagere, som er i målgruppen af socialt udsatte borgere med begrænsede økonomiske midler, og som ligeledes er storrygere. De borgere, der ikke er i arbejde samt ryger mere end 15 cigaretter om dagen, bliver tilbudt at få værdikupon. Der afsættes 128.000 kr. årligt til formålet i 2020 og frem
- Børneastma – hvor formålet med indsatsen er at bidrage til opsporing og forebyggelse af astma blandt børn i Randers. Den primære målgruppe er førskolebørn. Indsatsen er baseret på sundhedsstyrelsens astmaprogram for børn og unge og indeholder en række elementer. Der afsættes 255.000 kr. årligt til formålet i 2020 og frem.
- Kronikere - særlig indsats i lokalområderne med henblik på tidlig opsporing af risikoborgere i forhold til KOL. Der afsættes 170.000 kr. årligt til formålet i 2020 og frem.

Forbedret tandsundhed for ældre

Stadig flere ældre har deres egne tænder langt op i alderen. Det er dokumenteret, at en dårlig mundhygiejne kan føre til isolation og ensomhed og påvirke fordøjelsen samt give øget risiko for f.eks. lungebetændelse, hjertekarsygdomme, sukkersyge og svamp i munden. Dette stiller samlet nogle krav til tilrettelæggelse og pleje omkring mundhygiejne særligt for de borgere, der har væsentlige funktionsbegrænsninger og behov for daglig hjælp til den personlige pleje, herunder også tand- og mundpleje. Med satspuljeaftalen 2017-2020 har Randers Kommune modtaget midler til "Forbedret tandsundhed til de svageste ældre". Denne forebyggende indsats videreføres efter udløb af satspuljemidlerne. Der afsættes derfor 0,2 mio. kr. årligt til formålet.

Bedre tandpleje for udsatte (Børsterne)

Byrådet bevilgede i 2019 et tilskud på 0,1 mio. kr. i 2019 og 2020 til det sundhedssociale tilbud "Børsterne". Børsterne er et tilbud om vedlagsfri tandlægebehandling, der ved hjælp af frivillige tilbyder tandlægebehandling til de mest udsatte borgere i Randers Kommune. Bevillingen bidrager til at sikre, at der er et relevant og kvalificeret tandplejetilbud til denne gruppe borgere. Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten lægger vægt på at indsatsen kan permanentgøres og styrkes. Derfor afsættes der 500.000 kr. om året til at videreføre og styrke indsatsen.

Gratis psykologhjælp til unge

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten vil videreføre tilbuddet om gratis psykologhjælp til unge i alderen 20-24 år.

Gratis psykologhjælp til mennesker med lav indkomst

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten vil sikre mennesker med lav indkomst samme adgang til gratis psykologhjælp som unge. Der afsættes 1 millioner kroner om året til formålet.

Undersøgelse af mulighederne for mere omfattende forandring i vores livstil til gavn for folkesundheden

Der afsættes 500.000 kr. til en undersøgelse af mulighederne for, at Randers Kommune kan medvirke til mere omfattende forandringer i måden, vi lever på, der modvirker fedme og usund livsstil.

Frikommuneforsøg - gratis tandpleje og -behandling

Tandbehandling er en nødvendig sundhedsydelse, der bør være gratis for alle. Tal fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser, at indtægten har stor betydning for, hvor tit man går til tandlægen. Mere end hver femte har ikke været til tandlægen i mere end 3 år.⁹ Har man ondt i armen, kan man gå til lægen gratis. Men hvis en tand gør ondt, koster det kassen, når du er over 18 år. Det er både ulogisk og socialt uretfærdigt. Randers Kommune skal derfor ansøge om at få lov til at gøre tandbehandling gratis som et frikommuneforsøg.

⁹ Arbejderbevægelsens Erhvervsråds analyse af 6. april 2011 »Mange i Danmark går ikke regelmæssigt til tandlægen«. Link: <https://www.ae.dk/analyser/mange-danskere-gaar-ikke-regelmaessigt-til-tandlaegen>

Kultur og fritid

Øget støtte til græsrodkultur

Der omfordeles fra Værket til græsrodkultur med henblik på at skabe et mere levende og skabende kulturliv i Randers Kommune. Skal udmøntes i tæt samarbejde med relevante aktører.

Midler til elitesport bruges i stedet på velfærd

Randers Kommune bruger 2,8 millioner kroner om året på at støtte elitesport. Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten mener ikke, det er en kommunal opgave at finansiere elitesport, hvorfor støtten hertil ophører. I stedet bruges pengene på at styrke velfærden.

Reduktionen i svømmehallernes åbningstid rulles tilbage

Der blev i 2018 fundet mangler i rengøringen i svømmehallerne svarende til en samlet udgift på 1,1 mio. kr. årligt. Der blev i budget 2019-2022 afsat 450.000 kr. årligt. Der er efterfølgende sket væsentlige reduktioner i åbningstiderne i svømmehallerne, der giver en årlig besparelse på 650.000 kr.¹⁰ Nedskæringerne rulles tilbage, og de indtil 1. januar 2018 gældende åbningstider genindføres.

Renovering af Kulturhuset

Kulturhuset er fortsat et fantastisk aktiv for Randers Kommune. Tre institutioner under samme tag er en succes, der besøges af mange borgere. Et hus med mange besøg slides der på. Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten ønsker at skabe bedre rammer for besøgene og medarbejderne i huset og afsætter derfor 5 mio.kr. årligt til formålet i 2020 og 2021.

Ny hal i Dronningborg

Beboerlisten, Enhedslisten og Velfærdslisten er enige om, at der skal etableres en ny idrætshal i Dronningborg som erstatning for den nuværende Dronningborghal, da den eksisterende hal bygningsmæssigt kun har begrænset levetid. Der er allerede afsat 10 mio. kr. hertil i 2022, og der afsættes nu yderligere 13 mio. kr. i 2021.

I dialog med brugerne vurderes, om løsningen skal prioritere flest mulige omklædningsfaciliteter, træningsrum eller tilskuerfaciliteter. Byggeriet skal tilrettelægges, så det giver mulighed for udvikling af hallen, ligesom hallen skal tænkes sammen med etableringen af et nyt plejehjem og en ny daginstitution.

¹⁰ Forvaltningens notat af 8. oktober 2019 vedr. svar på politiske spørgsmål - runde 3, s. 6 f.

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET

Forstærket indsats imod skimmelsvamp

Skimmelsvamp gør folk syge og koster samfundet masser af penge. Derfor er der gode grunde til at gøre mere for at forebygge og bekæmpe skimmelsvamp i boliger og på arbejdspladser og institutioner. Der afsættes derfor 500.000 kr. om året til en mere aktiv og forebyggende indsats imod sundhedsskadelig skimmelsvamp. Det forventes, at indsatsen hurtigt vil tjene sig selv hjem i form af færre udgifter til sygedagpenge, vikarer, højere skatteindtægter osv.

Klima-, natur- og miljøpolitik

I Randers Kommune er der mange skønne naturområder, der er til stor glæde for kommunens borgere. Enhedslisten, Beboerlisten og Velfærdslisten er meget opmærksomme på værdien og betydningen af disse naturområder. Områderne skal udvikles til glæde for alle. Der afsættes 0,9 mio. kr. årligt i perioden 2020-2022 til at understøtte udmøntningen af ambitionerne i de vedtagne politikker på klima-, natur- og miljøområdet.

Forstærket indsats imod dårlige og sundhedsskadelige boligforhold

Dårlige og sundhedsskadelige boligforhold gør mange syge. Det er dyrt for samfundet og har store konsekvenser for de berørte. Derfor er der gode grunde til at gøre mere for at forebygge og bekæmpe dårlige og sundhedsskadelige boligforhold. Der afsættes derfor 500.000 kr. om året til en mere aktiv og forebyggende indsats imod dårlige og sundhedsskadelige boligforhold. Det forventes, at indsatsen hurtigt vil tjene sig selv hjem i form af færre udgifter til sygedagpenge, vikarer, højere skatteindtægter osv.

Undersøgelse af mulighederne for forsøg med gratis busser

Hvis vi skal sikre en grønnere og sundere kommune, er det vigtigt, at vi får flere til at vælge cykler og bus frem for bilen. Derfor skal mulighederne for forsøg med gratis busser undersøges.

Cykelstier

Med henblik på at fremme cyklisme afsættes der 6 mio. kr. yderligere til nye cykelstier.

Randers Kommune skal være CO2-neutral og selvforsynende med grøn energi i 2030

Hvis vi skal sikre, at vi kan give en sund klode videre til vores børn, er der brug for, at Randers Kommune skruer op for de grønne ambitioner. Målet bør derfor være, at Randers Kommune bliver CO2-neutral og selvforsynende med grøn energi allerede i 2030. Vedtagelsen af målet skal danne grundlag for relevante indsatsplaner.

UDVIKLINGSUDVALGET

Mere handicapvenlig midtby - Randers

Det er alt for svært for gangbesværede, mennesker i kørestol og andre med fysisk handicap at bevæge sig rundt i midtbyen i Randers. Det kan vi ikke være bekendt. Derfor afsættes der samlet 2 millioner kr. til at gøre Randers midtby mere handicapvenlig.

Familiehuset - Gråbrødrestræde

Der afsættes 100.000 kr. i 2020 til et driftstilskud til Familiehuset i Gråbrødrestræde i Randers midtby.

Kommunens udgifter til turismeindsats halveres

Randers Kommune bruger 5,8 millioner kroner om året på turisme. Det har kommunen ikke råd til, hvis der skal sikres en ordentlig velfærd. Derfor halveres udgifterne til turismeindsatsen. Det frigør 11,6 millioner kroner over de næste fire år.

Midtbyindsats - med særligt fokus på at skabe en mere handicapvenlig midtby

Midtbyen i Randers er byens hjerte. Et velfungerende byliv i midtbyen giver en lang række positive effekter for resten af byen. Der afsættes derfor yderligere 2 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 til en indsats, der skal have særligt fokus på at skabe en mere handicapvenlig midtby.

Flere gode, billige boliger (almene boliger)

Der skal bygges gode, billige boliger i hele Randers Kommune. I den forbindelse er almene boliger et vigtigt værktøj, der samtidig har den væsentlige fordel, at det er en boligform, der bygger på beboerdemokrati. Der afsættes derfor yderligere 6 mio. kr. over de næste fire år til grundkapitalindskud til almene boliger, hvilket vil skabe boliger for 60 mio. kr.¹¹

¹¹ Forudsat, at det kommunale grundkapitalindskud vedbliver med at være 10 %.

Ca. en tredjedel af de nye boliger skal bygges i Dronningborg i forbindelse med den nye hal, den nye daginstitution og det nye plejehjem, der alle skal tænkes sammen.

FINANSIERING

Realistiske forventinger vedrørende ekstraordinært finansieringstilskud og beskæftigelsestilskud

i budgetforligets to sidste overslagsår, 2022 og 2023, er der indarbejdet nogle urealistisk pessimistiske forudsætninger, der får kommunekassen til at styrtdykke og således skaber et kunstigt behov for nedskæringer. Det drejer sig om hhv. det ekstraordinære finansieringstilskud og beskæftigelsestilskuddet vedr. forsikrede ledige.

For så vidt angår det ekstraordinære finansieringstilskud, er der på trods af, at det hvert år indgår i forhandlingerne mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi, ikke længere nogen grund til at kalde det ekstraordinært. Kommunerne får det hvert år, og det må således anses for ordinært. Regeringen forpligtede sig i valgkampen på at tilføre midler til den kommunale velfærd. Også set i dette lys forekommer det urealistisk, at tilskuddet skulle fjernes. Herudover er det meningen, at tilskuddet skal indgå i den udligningsreform, der ifølge social- og indenrigsminister Astrid Krag (S) bliver en af de næste store opgaver efter finansloven.

Beskæftigelsestilskuddet forventes også at blive en del af en kommende udlignings-reform, og selv om det må anerkendes, at ringere konjunkturer vil føre til, at Randers Kommune ikke vinder så meget på beskæftigelsestilskudsordningen, må det ses som en helhed. Det er svært at forestille sig, at Randers Kommune skulle blive stillet ringere af en udligningsreform.

Imidlertid bygger basisbudgettet på en antagelse om, at Randers Kommune skulle blive stillet væsentligt ringere af udligningsreformen. Hele 78,5 millioner kroner om året antager forligspartierne, at Randers Kommune skulle miste som følge af udligningsreformen i hvert af årene 2022 og 2023. Set over hele budgetperioden 2020-23 giver det et minus på hele 157 millioner kroner.

Det virker skørt. Især set i lyset af at Randers Kommune fører kampagne for en ny udligningsreform. For hvorfor gør man det, når man forventer, at den vil føre til et væsentligt ringere resultat?

Sandheden er formentlig, at den pessimistiske antagelse snarere er et udtryk for et ønske om at lave en opsparing end realistiske forventninger. Ellers bør Randers Kommune da øjeblikkeligt indstille alt arbejde for en ny udligningsreform!

Hvad denne opsparing skal gøre godt for, kan man kun gisne om. Men man kan fx forestille sig, at den skal bruges på store projekter eller et særligt generøst budget i et særligt vigtigt år.

Problemet er, at opsparingen finansieres af nedskæringer på den fælles velfærd. Derfor fjernes denne skjulte opsparing, der i stedet bruges på velfærd.

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Oversigt over udmøntning af effektiviserings- og besparelseskraav på tværs af udvalgene				
Udvalg:	Forslag til udmøntning (i 1.000 kr.)			
	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget:	-1.954	-4.419	-8.009	-12.843
Miljø og teknik udvalget:	1.778	-35	-2.816	-6.513
Udviklingsudvalget:	2.019	1.749	1.579	1.408
Landdistriktsudvalget:	-24	-100	-177	-253
Socialudvalget:	-690	-4.207	-7.901	-11.894
Beskæftigelsesudvalget:	1.838	1.676	-487	-649
Omsorgsudvalget:	-7.502	-21.087	-30.798	-39.057
Sundhed-, Idræt og kulturudvalget:	794	-991	-4.597	-6.615
Skole og uddannelsesudvalget	-5.900	-10.571	-13.240	-18.035
Børne og familie udvalget:	4.800	-514	-5.347	-6.986
I alt:	-4.841	-38.499	-71.794	-101.437

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Tværgående, stabe og politisk organisation

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Tværgående forslag						
1	Ansættelse af licensmanager i IT & Digitalisering mhp. at spare licensudgifter	-250	-500	-500	-500	Ved at ansætte en medarbejder med en stærk profil indenfor licensmanagement, kan der spares på licensudgifterne til Microsoft mfl. Der er tale om en nettobesparelse. Halvdelen af besparelsen forventes på det centrale IT-budget. Den anden halvdel forudsættes fordelt forholdsmæssigt på fagforvaltningerne.
2	Centralisering af kontraktstyring af alle kommunens IT-kontrakter	-100	-200	-200	-200	Contract Manager i IT & Digitalisering udfører contract management på alle IT-kontrakter. Ressourcemæssigt skønnes det muligt såfremt der ansættes licensmanager. Se andet forslag ovenfor. Forslaget omfatter alle forvaltninger og fordeles forholdsmæssigt - alternativt flytning af restbudget vedr. IT-kontrakter til det centrale IT-budget med henblik på at IT kan arbejde med realisering af besparelserne
	FN's Verdensmål	450				
3	Konsolidering af print og kopi - analyse og implementering	0	0	-500	-500	Gode erfaringer i bl.a. Aalborg og Københavns kommuner med lignende tiltag. Omkostningerne til analysen (skønnet 250.000) er forudsat finansieret af besparelserne i 2021. Forslaget omfatter alle forvaltninger og fordeles forholdsmæssigt.
Tværgående i alt		100	-700	-1.200	-1.200	
Stabene og politisk organisation						
4	Rammebesparelse centrale stabe under Kommunaldirektøren	-400	-400	-400	-400	Rammebesparelse på tværs af de centrale stabe (Sekretariat for Politik, Jura og Kommunikation, Personale & HR, Økonomiafdelingen samt IT & Digitalisering).
5	Rammebesparelse politisk organisation (råd, nævn, udvalg mv.)	-100	-100	-100	-100	Generel rammereduktion af budgettet under bevillingsområdet Politisk organisation.

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
6	Rammebesparelse på det centrale IT-budget, der forudsættes realiseret blandt andet igennem følgende: Økonomisk mere fordelagtige SKI-aftaler indenfor server og infrastruktur, udbud af nyt løn- og økonomisystem, outsourcing af serverrum, reduktion i licensudgifter til e-learning, yderligere besparelser sfa. monopolbrud samt udbud af nyt skolesystem og institutionssystem, udfasning af IT-systemerne KMD Sag EDH og DPR (lokalt personregister) samt udfasning af nuværende telefoniplatform.	-400	-800	-2.000	-3.200	Der er tale om rammebesparelser der alle ligger på det centrale IT-budget. SKI-aftaler genforhandles løbende. Erfaringerne viser generelt, at aftalerne bliver billigere. Besparelser vedr. KMD Sag forudsætter at Monopolbruddet som hidtil forventet afsluttes i 2022. I stedet for DPR anvendes serviceplatformen fra KOMBIT. Fastnet telefoni udfases, hvor det er muligt (90-95 pct.). Serviceaftaler, nummerserier, anlæg etc. tilrettes den mindre anvendelse. Der vil enkelte steder være udgifter i forvaltningerne til mobiltelefoni. Mange medarbejdere har dog i dag både en fastnettelefon og en mobiltelefon. Endelig forventes kommunens udbud af nyt løn- og økonomisystem at medføre en besparelse på den løbende drift.
	Ingen prisfremskrivning		-1.058	-2.114	-3.172	
7	Ingen MS O365 aftale på skoleområdet	0	-500	-500	-500	Skolerne (elever og lærere) overgår til at udelukke at anvende løsning fra Google. Besparelsen er på det centrale IT-budget, men deles med skoleområdet (skoleområdets besparelseskraev er reduceret som følge heraf).
Stabene og politisk organisation i alt		-900	-2.858	-5.114	-7.372	
Tværgående og stabe i alt		-800	-3.558	-6.314	-8.572	

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Udvikling, Miljø og Teknik, Landdistrikt

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Udvikling, miljø og teknik - Administration						
8	Ændret praksis - tinglysningsafgifter	-600	-600	-600	-600	Ændring af praksis – tinglysningsafgifter således, at køber betaler den fulde udgift. Løbende effektivisering af administrative arbejdsgange via digitalisering.
9	Nedlæggelse af stilling i Ejendomsservice	-500	-500	-500	-500	Løbende effektiviseringer i staben i Ejendomsservice giver muligheder for reduktion i ressourceforbruget. Besparelsen implementeres ved naturlig afgang.
10	Løbende tilpasning til reduceret budget som følge af 0,5%-krav	754	408	63	-283	Se nedenfor
11	Tilpasning til budget - som følge af afvikling af sagspukler, DUT etc.	-2.407	-1.424	-1.375	-1.425	UMT har de sidste 4 år anvendt opsparede midler til ekstra ansættelser for at undgå og nedbringe sagspukler. Der er nu ikke flere opsparede midler, hvorfor forbruget skal tilpasses til budgettet. Udover den anførte tilpasning udløber der midlertidige bevillinger til Plan & Byg på 1,5 mio. kr. i 2020 og 3,0 mio. kr. i 2021 og frem. Da UMTs opgaver for størstedelens vedkommende influerer på hinanden og kræver flere fagligheder, er der en høj grad af gensidig afhængighed i opgaveløsningen. Det er derfor ikke muligt at udpege konkrete opgaver, der ikke længere skal løses. Der vil derfor blive tale om reduktioner i den samlede indsats, som alt andet lidt må forventes at føre til længere sagsbehandlingstider. I alt (inkl. udløb af midlertidige bevillinger) nedlægges samlet set 10-12 stillinger svarende til en reduktion på 8% af det administrative personale i Udvikling, Miljø og Teknik. Derudover gennemføres der en organisationstilpasning. Arbejdsgange optimeres løbende for at reducere konsekvenserne af afskedigelserne
Udmøntning administration i alt		-2.753	-2.116	-2.412	-2.808	

Miljø og teknikudvalget						
Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
12	Bortfald af tilskud til Street race - Striben	0	0	0	0	Der gives årligt 150.000 kr. i tilskud til lovligt street races i form af foreningen Striben. Tilskuddet blev afsat i budget 2016-2019, og der er nu givet tilskud i 4 år. Foreningen Striben har således haft 4 år til at konsolidere sig og etablere en egen økonomi. På den baggrund foreslås det, at tilskuddet bortfalder.
13	Harmonisering af P-takster	-230	-230	-230	-230	Der eksisterer to takster 8,50 kr. og 10,50 kr. i timen på de kommunale p-pladser i midtbyen. Det foreslås at harmonisere p-taksterne, så der alle steder betales 10,50 kr. i timen. Den opgjorte ekstraintægt er nettoprovenuet efter der er sket modregning med staten.

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
14	Vintertjeneste	-1.562	-300	-600	-600	budgettet til vintertjeneste foreslås reduceret med 1% årligt, da der med ny teknologi kan opnås en mere målrettet og optimeret indsats. Indsatsen forventes at kunne optimeres i takt med der indhentes data fra tidligere år. Der spares i dag op til kolde vintre i henhold til Byrådets beslutning i forbindelse med budget 2019-2022. Det foreslås, at denne opsparing nedskrives i 2020 for at opnå balance i budgettet
15	Kollektiv trafik	0	0	-813	-1.233	Busdriften dækker 24% af Miljø og Tekniks budget. Budgetreduktion på kollektiv trafik vil der i løbet af 2020 blive fremlagt forslag til. Der forelægges på det tidspunkt oplysninger om pris på busdrift efter nyt udbud samt en køreplan efter den nye kollektive trafikplan. Den nye køreplan indeholder en række forudsætninger om anvendelsesgrader etc. for flextur og flexbus, som fylder meget i den nye trafikplan. Det vil derfor på det tidspunkt være muligt at pege på om serviceen kan opretholdes indenfor budget eller om der eventuelt skal ske reduktion i servicen.
16	En-mandsbetjent færge ved Udbyhøj		-450	-450	-450	I 2021 forventes det, at der med en investering på ca. 5 mio. kr. i ombygning af kabelfærgen til en enmandsbetjent færge kan opnås en driftsbesparelse på 1 mio. kr. Denne investering kan lånefinansieres, hvorfor den kan afbetales over 30 år. Randers Kommune dækker halvdelen af udgiften. Norddjurs Kommune den anden. Norddjurs har besluttet dette. Samlet set kan der årligt spares 0,9 mio. kr. netto efter tilbagebetaling af lån, der skal deles af de to kommuner.
17	Reduktion i den grønne drift og vedligehold	-230	-230	-460	-767	Serviceniveauerne på de bynære grønne områder vil i perioden blive forringet med 7,4 % i 2023, da der inden for naturområdet ikke foreslås at spare på vandløb, Naturcenteret og miljøbeskyttelse. Besparelsen findes ved mindre græsslåning, omlægning af græsarealer til høslet, mindre vedligehold af naturstier samt mindre udtynding af læbælter og klipning af hække. Naturpleje indsatsen vil blive reduceret ved at visse eksisterende aftaler med lodsejere og dyreholdere vil blive opsagt. Forslaget indebærer, at Driftsafdelingen reduceres med 2 årsværk, hvilket kan implementeres ved naturlig afgang. I løbet af 2020 vil serviceniveauerne tilpasset det aktuelle budget blive forelagt politisk til godkendelse.
18	Tilpasning af organisering i ejendomsservice	500	-2.000	-2.313	-2.800	Organiseringen i Ejendomsservice ændres fra 19 distrikter til 4, hvor hvert distrikt har en serviceleder, en rengøringsleder og en vedligeholdelsesmedarbejder. Dette vil øge koordineringen og ressourceudnyttelsen. Besparelsen opnås gennem personalereduktioner.
19	Tilpasning af økonomien i Ejendomsservice til reduceret budget				-458	Der vil i løbet af senest 2021 blive fremlagt forslag til kvalitetsniveauer der er tilpasset det reducerede budget.

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
	Ingen prisfremskrivning		-1.125	-2.250	-3.375	
	Klima, natur og miljøpolitik	900	900	900		
	Grøn drift og vedligehold	400	400	400	400	
	Fortsat løft af bemandingsniveauet Plan og Byg	2.000	3.000	3.000	3.000	
Miljø og Teknikudvalget i alt		1.778	-35	-2.816	-6.513	

Landdistriktsudvalget						
Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
20	Mindreforbrug på puljer på landdistriktsudvalgets område	-24	-48	-72	-96	En besparelse på ½ procent, 24.000 kr. kan opnås ved at trække beløbet fra landdistriktpuljen. Puljen er i 2019 på 2 mio. kr. om året og udmøntes via ansøgninger til puljen fra landsbyer og foreninger samt tværgående projekter, der kommer landdistriktet til gode igangsat af landdistriktsudvalget.
	Ingen prisfremskrivning		-52	-105	-157	
Landdistriktsudvalget i alt		-24	-100	-177	-253	

Udviklingsudvalget						
Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
21	Mindreforbrug på puljer på udviklingsudvalgets område	-81	-162	-243	-324	En besparelse på ½ procent, 81.000 kr. kan opnås ved at trække beløbet fra Erhvervs- og udviklingspuljen. Puljen er i 2019 på 3,1 mio. kr. om året og anvendes af udviklingsudvalget til projekter, der understøtter erhverv, turisme og bosætningen i kommunen.
	Familiehuset - Gråbrødrestræde	100				
	Huslejetab - Randers Regnskov	300	300	300	300	
	Ingen prisfremskrivning		-89	-178	-268	

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
	Business Randers	1.700	1.700	1.700	1.700	
Udviklingsudvalget i alt		2.019	1.749	1.579	1.408	

Børn, Skole og Familie

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Børn og Skole - administration						
Familieområdet administration						
22	Delvis fastholdelse af nuværende lønbudget til sagsbehandlere.	2.500	2.500	2.500	2.500	Myndighedscentret fik tilført 6 mio. kr. i 2019, men kun 3 mio. kr. i 2020 og fremover, idet Familieområdet blev anmodet om at effektivisere på konto 5, så der kunne ske en varig overflytning fra konto 5 til myndighedscentret. Det vurderes ikke at være muligt. Se vedlagte notat med beskrivelse af et samlet forslag for familieområdets økonomi.
Familieområdet administration i alt		2.500	2.500	2.500	2.500	
Børn og Skole - sekretariatet						
23	Nedlæggelse af en stilling i 2020 og yderligere en stilling i 2023 suppleret med øvrige effektiviseringer. Samtidig øges økonomistyringen.	-11	135	-30	-1.074	En vakant stilling genbesættes ikke i 2020. Hvis det nuværende niveau for sagsforberedelse, besvarelse af spørgsmål og analyser fortsætter kan det blive nødvendigt at overføre midler fra fagområderne. Økonomistyring og ledelsesinformation oprustes. Sekretariates andel af fælles udgiftsreduktioner er indregnet.
Børn og Skole - sekretariatet i alt		-11	135	-30	-1.074	
Børn og Skole administration i alt		2.489	2.635	2.470	1.426	

Børn- og familieudvalget						
Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Familieområdet						
24	Tilførsel til foranstaltningsbudgettet.	5.000	5.000	5.000	5.000	Ifølge analyse fra BDO er familieområdet effektivt og stramt styret, se budgetanalyse. Efter en budgetreduktion på 35 mio. kroner har området haft et årligt merforbrug på 10 mio. kroner i en række år. Når skoleområdet overtager udgiften til fremskudte rådgivere (se nedenfor) på 3.1 mio. kroner og med denne tilførsel på 5 mio. kroner, skabes et realistisk budget. Er uddybet i vedlagte notat om familieområdets økonomi.
25	Færre fagprofessionelle med samme type indsats				-750	Antallet af fagprofessionelle omkring samme borger reduceres som beskrevet i BDO analyse, juni 2019.
	Ingen prisfremskrivning		-126	-250	-376	
	Krisecentret	500	500	500	500	

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
26	Ændring af foranstaltninger - egenfinansiering af gældssanering	-500	-500	-500	-500	Det forudsættes, at 1-2 unge hjemgives fra 2020 mod der i stedet sættes forebyggende/støttende foranstaltning i hjemmet i værk. Beløbet er familieområdets egenfinansiering af den foreslåede gældssanering (nedskrivning af gæld med 38 mio. kr. ved årsskiftet 2019/2020 jf. særskilt notat).
Familieområdet i alt		5.000	4.874	4.750	3.874	

Børneområdet						
27	Budkørsel i dagplejen	-30	-30	-30	-30	Der eksisterer i dag en budkørselsordning til dagplejerne. Denne ordning foreslås ændret, så der indføres en længere kadance mellem kørslerne. Det gøres ved at ændre proceduren og indholdet af det der hentes og bringes ud hos den enkelte dagplejer. Konsekvens heraf vil være, at der kan gå op til en uge ekstra inden afhentning/aflevering af bud.
28	Særtildeling udegruppe til Skovtrolden		-479	-479	-479	Børnehaven Skovtrolden får i dag en særtildeling grundet børnehavens status som naturbørnehave. I forbindelse med byggeriet af ny fælles daginstitution samt sammenlægning af de tre børnehaver i Langå (herunder Børnehaven Skovtrolden) er der ikke længere behov for ordningen.
29	Særtildeling til Tryllefløjten	-170	-170	-170	-170	Tryllefløjten får i dag en særtildeling til transport af børnene til udegruppen Vildrosen. Vildrosen er nedbrændt og genopføres ikke. Denne særtildeling er derfor ikke længere aktuel.
30	Fjernelse af kommunalt tilskud til frokostordninger i dagtilbud		-3.838	-3.838	-3.838	Randers Kommune giver som den eneste kommune af 6-by-kommunerne i 2019 og 2020 et kommunalt tilskud på 924 kr. pr. barn pr. år (2019-pris) til frokostordninger. Forældre og bestyrelser skal i efteråret 2021 tage stilling til, om frokostordningen skal (fra)vælges i Randers Kommune for perioden 2021-22.
31	Ekstraordinær tildeling til Jennumparken og Hørhaven			-3.116	-3.116	Randers Kommune modtager indtil udgangen af 2021 statslige puljemidler som led i en styrket indsats omkring børn og familier i Jennumparken og Vangdalen. For at modtage tildelingen skal kommunen yde medfinansiering. Konkret tilfalder midlerne Børnehuset Jennemparken og Børnehuset Hørhaven. Det foreslås at den kommunale medfinansiering ophører, når de statslige puljemidler bortfalder.
	Ingen prisfremskrivning		-763	-1.527	-2.290	

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
32	Reduceret tilskud til førskoleområdet		-108	-938	-938	I dag overføres der et tilskud fra børneområdet til SFO-området for førskole-børnene. Beløbet foreslås reduceret, så det svarer til SFO'ernes reelle forbrug. Reduktionen implementeres delvis fra 2021 med 108.000 kr. årligt og fra 2022 med yderligere 830.000 kr. årligt.
Børneområdet i alt		-200	-5.388	-10.097	-10.860	
Børne- og familieudvalget i alt		4.800	-514	-5.347	-6.986	

Skole- og uddannelsesudvalget						
Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Skoleområdet						
33	Øget/måltrettet indsats overfor 10. kl.-elever	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	I arbejdet med ændret struktur for 10. klassestilbuddet både på specialområdet, den almene folkeskole og kommunens EUD tilbud foreslås indarbejdet en besparelse på 1 mio. kr. fra 2020.
34	Specialskoler - generel besparelse	-4.400	-8.800	-8.800	-15.824	Ifølge Budgetanalysen bruger Randers Kommune væsentlig mere til specialundervisning end sammenligningskommunerne. Besparelsen svarer til en årlig besparelse på ca. 4 % i årene 2020-2022. Besparelsen gennemføres som en takstreduktion.
	Ændring ift. nr. 34 - halvering	2.200	4.400	4.400	8.000	
35	Øget koordinering af opgavefelt mellem PPR og Læringscenter Randers		-1.100	-1.100	-1.100	Ifølge BDO's budgetanalyse tilbyder Randers Kommune et højere serviceniveau til konsultativ sparring og rådgivning om inklusionsopgaven på skolerne end i sammenligningskommunerne. Det foreslås, at der indarbejdes en øget koordinering mellem LCR og PPR.
36	Reduceret serviceniveau i Ungdomsskolen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	Ifølge BDO's benchmark til budgetanalyse af skoleområdet ligger Randers Kommunes udgifter til ungdomsskolevirksomhed pr. 13-17-årige markant højere end det gennemsnitlige beløb i sammenligningskommunerne. Hvis Randers Kommune bragte udgifterne ned på det gennemsnitlige niveau, ville det svare til en reduktion på 6 mio. kr. Det foreslås, at serviceniveauet nedbringes med 1 mio. kr. årligt.
37	Reducerede udgifter på centrale konti	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	På baggrund af faldende udgifter til EUD10 og betalinger for undervisning for kommunens børn bosat i andre kommuner nedjusteres budgettet til disse udgifter på de centrale konti. Udaf besparelsen på 3,6 mio. kr. overføres de 2,5 mio. kr. til myndighedscentret, familieområdet. En række initiativer til reduktion af specialundervisningsudgifterne frigør mulighed for at overføre 5 mio. kroner yderligere til familieområdets foranstaltninger.

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
	Projekt MyWay	1.300	1.300			
	Ingen prisfremskrivning		-1.371	-2.740	-4.111	
	Tilførsel - skoleområdet	5.000	5.000	5.000	5.000	
Skoleområdet i alt		-5.900	-10.571	-13.240	-18.035	

PPR						
38	Fremskudt socialrådgivere	-3.109	-3.109	-3.109	-3.109	Se vedlagte notat om familieområdet økonomi for en beskrivelse af forslaget.
39	Fremskudt socialrådgivere - finansiering fra skoleområdet	3.109	3.109	3.109	3.109	Se vedlagte notat om familieområdet økonomi for en beskrivelse af forslaget.
PPR i alt		-	-	-	-	

Skole og uddannelsesudvalget i alt		-5.900	-10.571	-13.240	-18.035	
---	--	---------------	----------------	----------------	----------------	--

Sundhed, Kultur og Omsorg

BILAG 1 S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Sundhed, Kultur & Omsorg administration						
Sundhed og omsorg - administration						
40	Besparelse - SKO-sekretariatet/omsorg	-114	-190	-273	-449	Besparelsen effektueres i 2020 og 2021 ved reduktion af personalet i forbindelse med naturlig afgang
Sundhed og omsorg - administration i alt		-114	-190	-273	-449	
Kultur og fritid - administration						
41	Besparelse - kultur og fritidssekretariat	-50	-30	-24	-188	Besparelsen forventes at kunne realiseres ved overførsel af opgaver fra Ejendomsservice.
Kultur og fritid - administration i alt		-50	-30	-24	-188	
SKO administration i alt		-165	-220	-297	-637	
Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget						
Nr.	Forslag til udmøntning	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Sundhed						
42	Randers Sundhedscenter: Ramebesparelser	-49	-98	-212	-316	I 2020 og delvis i 2021 vil blandt andet betyde en reduktion af rengøringsstandard og færre midler til kompetenceudvikling af medarbejderne. En del af beløbet vedr. 2021 og frem er endnu ikke udmøntet
43	Tandplejen: Ny indkøbsaftale og indtægtsdækket virksomhed	0	0	0	0	Som følge af ny indkøbsaftale og øget salg til andre kommuner forventes en reduktion af udgifterne
44	Tandplejen: Personalereduktion		0	0	0	Personaletimerne til behovsbestemt børnetandpleje reduceres. Konsekvensen vil være længere ventetid til behandling samt forventet dårligere tandsundhed.
45	Rehabiliteringen: Reduktion af lønsum	-176	-176	-176	-176	I de første par år forventes denne besparelse at kunne dækkes af overførsler fra tidligere år; derefter kan det betyde længere ventetid
46	Sundhedsplejen: besparelse på uddannelsesbudgettet	-25	-60	-60	-60	Konsekvensen vil være mindre uddannelse.
47	Sundhedsplejen: reduktion af kliniktid	0	0	0	0	Besparelse på spæd- og småbørnsområdet ved reduktion af åben kliniktid fra 20 t. ugtl. til 15 timer ugtl. Konsekvensen vil være mindre akuthjælp til spædbørnsfamilier.
48	Sundhedspuljer	0	0	0	0	Det foreslås at sundhedspuljemidler, der hidtil har været anvendt til forskellige projekter inden for sundhedsområdet reduceres.
	Kronikere og lungesatsning - rygestopmedicin	128	128	128	128	
	Kronikere og lungesatsning - KOL	170	170	170	170	

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
	Kronikere børneastma	255	255	255	255	
	Overvægtsklinik for børn	250	300	300	300	
	Ingen prisfremskrivning		-402	-804	-1.206	
	Tandpleje - udsatte (Børsterne)	50	150	150	150	
	Gratis psykologhjælp til unge i 2021		400			
	Familieiværksættere og Prep	1.500	1.500			
Sundhed i alt		2.103	2.167	-249	-755	

Kultur og fritid						
49	Randers Musikskole: reduktion af lønsum	-125	-125	-125	-125	Der foreslås en reduktion af lønsummen på musikskolen, som i de første år vil kunne ske ved reduktion af overførsler fra tidligere år
50	Randers Bibliotek: organisationsændringer/omlægning af arbejdsområder	-876	-1.406	-1.536	-1.536	Der er gennemført organisationsændringer på Randers Bibliotek og på sigt kan der ske yderligere ændringer; disse vil påvirke serviceniveauet på biblioteket
	Ændring ift. 31 - reduktion i overslagsårene	400	400	400	400	
51	Museum Østjylland: reduktion af tilbud på Kejsergården, på særudstillinger samt organisationsændring;	0	0	0	0	Det foreslås at skoletjeneste og arrangementsvirksomhed på Kejsergården ophører, reduktion af særudstillinger samt at der foretages en organisationsændring på museet. Besparelsen vil være større end angivet, men ændringerne skal også dække reduktion i statstilskuddet.
52	Værket: Rammebesparelse	0	-235	-235	-235	Besparelsen vil blandt andet betyde at der vil være færre gratis arrangementer på Værket.
53	Reduktion af tilskud til selvejende institutioner	0	-240	-350	-350	Der foreslås en reduktion i tilskuddene til Randers Kunstmuseum, Randers Egnsteater, Randers Kammerorkester; konsekvensen alle steder vil være færre forestillinger/arrangementer og kan have indvirkning på statstilskuddet til institutionerne.
54	Sparet lokaletilskud sfa. lukning	-458	-458	-458	-458	Som følge af rideklubben Lykkeshøj's konkurs og hadsundvejensskoles ungdomsklub egen lukning reduceres udgiften til lokaletilskud; konsekvensen vil være at andre foreninger ikke vil kunne søge ind på de frigjorte midler

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
55	Nedsættelse af tilskud til aftenskoler og Randersordningen	-250	-250	-250	-250	Det foreslås at tilskuddet til aftenskoler reduceres og at Randersordningen tilpasses til et lavere niveau.
56	Besparelser på kulturstøttemidler	0	0	-105	-105	Det foreslås at de frie kulturstøttemidler reduceres fra 2022
57	Rammebesparelser	0	0	0	-668	De resterende beløb er endnu ikke foreslået udmøntet
	Ingen prisfremskrivning		-844	-1.689	-2.533	
Kultur og fritid i alt		-1.309	-3.158	-4.348	-5.860	
Sundheds-, Idræts- og kulturudvalget i alt		794	-991	-4.597	-6.615	

Omsorgsudvalget						
Forslag til reduktioner, 1.000 kr.		2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
58	Helårvirkning af gennemførte besparelser 2019	-3.700	-3.700	-3.700	-3.700	Der er i 2019 gennemført en række besparelser, hvor virkningen i 2020 er større end besparelsen i 2019 - besparelserne vil ikke betyde ændret serviceniveau i forhold til det nuværende.
59	Reduktion af budgettet på Trykshotellet	0	0	0	0	Det foreslås at omdanne 8 specialpladser til korttids- og aflastningspladser med deraf reduceret budget på Trykshotellet. For konsekvenser i øvrigt se boligplanen.
60	Reduktion af budgettet på Træningshøjskolen	0	0	0	0	Det foreslås at omdanne 2 specialpladser til korttids- og aflastningspladser med heraf reduceret budget på Træningshøjskolen. For konsekvenser i øvrigt se boligplanen.
61	Reduktion af budgettet på Døggenoptræningen	0	0	0	0	Det foreslås at at omdanne 1 specialplads til korttids- og aflastningsplads med heraf reduceret budget på Døggenoptræningen. For konsekvenser i øvrigt se boligplanen.
62	Reduktion af budgettet på Hospice Randers	0	0	0	0	Det foreslås at reducerer budgettet på Hospice Randers ved omlægninger, beskrevet i boligplanen. 1 specialplads omdannes herved permanent til korttids- og aflastningsplads.
63	Nedlæggelse af et center	-1.872	-3.840	-3.840	-3.840	Boligplanen foreslår nedlæggelse af et center, hvorved der kan spares udgifter til ledelse, administration mv. - endvidere betyder nedlæggelse også et færre antal pladser samlet set - antallet afhængigt af, hvilket center som vælges. For konsekvenser i øvrigt se boligplanen.
64	Nedlæggelse af center			-3.840	-3.840	Der foreslås nedlagt yderligere et plejecenter i 2021 grundet økonomisk pres på omsorgsområdet
	Ændring ift. 63 og 64 - nyt plejecenter i Dronningborg	2.900	4.300	5.100	5.100	

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
65	Omdannelse af ældreboliger med kald til ældreboliger uden fast bemanning	0	-1.000	-3.000	-5.000	Det foreslås i boligplanen at boligtypen ældreboliger med kald over en årrække afvikles, hvoraf nogle omdannes til plejeboliger, mens andre omdannes til ældreboliger uden fast bemanning. I boligplanen foreslås over år afviklet ca. 153 boliger fra ældreboliger med kald til plejeboliger uden bemanning. Det foreslås, at der tages politisk stilling konkret hver gang der omdannes boliger. For konsekvenser i øvrigt se boligplan.
66	Fastholde lukning af aflastningsboliger	0	0	0	0	I 2019 er der midlertidigt nedlagt 8 aflastningspladser - disse pladser foreslås nedlagt permanent.
67	Yderligere lukning af aflastningsboliger 2020	0	0	0	0	Det foreslås at nedlægge yderligere 10 aflastningspladser. Boligplanen lægger op til at samle de resterende korttids- og aflastningspladser på færre enheder. For konsekvenser i øvrigt se boligplan.
68	Reduktion af 2. hjælpertimer	0	0	0	0	Ved et øget fokus på hjælpemidler og forflytninger forventes det at kunne reducere antallet af timer, hvor 2 medarbejdere er hos en borgere
69	Reduktion af budgettet til klippekort	-4.000	-5.000	-5.000	-5.000	Der er afsat i alt 9 mio. kr. til dækning af udgifterne til klippekort til borgere på centre og i frit valgs områderne. Klippekort er ikke et skalydelse og det foreslås at reducere midlerne, hvorved borgerne tilbydes mindre.
	Ændring ift. nr. 69 - nedskæring udgår i 2020	4.000				
70	Rengøring for en række borgere reduceres fra hver 2. uge til hver 3. uge	0	0	0	0	Flere kommuner har nedsat rengøringsstandard for de bedst fungerende borgere med behov for rengøringshjælp fra hver 2. til hver 3. uge, hvilket foreslås også at gælde i Randers kommune.
71	Rehabilitering - støttestrømper/medicin håndtering	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	Gennem rehabiliteringsprojektet forventes borgerne at blive mere selvhjulpne, hvilket vil give en reduktion i antallet af timer
72	Forøgelse af prisen på mad med 1 kr. pr. måltid	-500	-500	-500	-500	Det foreslås at madprisen øges med 1 kr. for et udbragt måltid, hvilket samtidig betyder en stigning for mad på centrene med 70 kr. pr. måned.
73	Besparelse vedr. virtuel hjemmepleje, hardware og implementeringshjælp	-1.000	-2.000	-2.000	-2.000	I forbindelse med implementering af virtuel hjemmepleje har Randers kommune en aftale om drift af udstyr og konsulentbistand i forbindelse med at nye borgere kan visiteres til virtuel hjemmepleje. Denne aftale tilpasses og der forventes flere borgere overgår til at få en eller flere besøg erstattet af videoopkald. Prisen for denne aftale falder i de kommende år.
74	Besparelse vedr. virtuel hjemmepleje i leveret tid som følge af at tilbuddet gøres obligatorisk for de, der kan anvende dette	-500	-1.000	-1.000	-1.000	Da der forventes visiteret flere borgere til virtuel hjemmepleje og det samtidig foreslås at det bliver obligatorisk, hvis det skønnes at borgeren kan anvende video forventes en besparelse.

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

Nr.	Forslag til udmøntning	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
75	Nedlæggelse af natcentret	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	Der er i de senere år opnået gode resultater med natdækning på centrene og at noget personale er "flyvere" mellem centrene - dette ønsket udbredt til frit valgssområdet og det foreslås derfor at natcentret nedlægges - og der forventes en besparelse herved.
76	Salg af pladser på Terneparken til andre kommuner	-780	-780	-780	-780	Flere kommuner har vist interesse for køb af de særlige pladser på Terneparken, og der sælges enkelte til andre kommuner - denne indtægt budgetteres nu.
77	Reduktion af puljebeløb	-	-1.000	-1.000	-1.000	Det foreslås at puljebeløb på omsorgsområdet reduceres med 1 mio. kr. fra 2021.
	Forbedret tandsundhed svageste ældre		200	200	200	
	Forsøg med hotelhåndtag på et plejecenter	250				
	Ingen prisfremskrivning		-2.583	-5.166	-7.749	
	Demenshandleplan	400	400	400	400	
78	Rammebesparelse	-	-1.884	-3.972	-7.648	Beløbene er endnu ikke foreslået udmøntet
Omsorgsudvalget i alt		-7.502	-21.087	-30.798	-39.057	

Social og Arbejdsmarked

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Social og arbejdsmarked, administration						
79	Opbremsning i forbrug på konsulentydelse	-175	-350	-350	-500	Der er i 2018 brugt 0,9 mio. kr. på konsulentydelse vedr. særligt dyre enkeltsager og 0,35 mio. kr. vedr. relationel koordinering. Der igangsættes ikke nye lignende projekter.
80	Omlægning af indsats vedr. Uddannelseshuset på jobcentret	-250	-250	-250	-250	Som følge af en omlægning af indsatsen i forhold til Parat Til Uddannelse spares der kr. 500.00 på mentorindsatsen. Indsatsen på PTU bliver mindre og kombineres i stedet med et øget fokus på Virksomhedspraktikker, så de unge i højere grad præsenteres for uddannelser på et teoretisk såvel som praktisk niveau. Nednormeringen på PTU betyder, at der kan reduceres på mentor indsatsen, og samtidigt bortfalder begrebet ret og pligt mentor i forbindelse med den nye jobcenter lovgivning.
81	Besparelser på IT – bl.a. talegenkendelse og BI udgifter	-300	-300	-336	-764	Social og Arbejdsmarked har de seneste år haft en udgift på 0,7 mio. kr. til talegenkendelse. Det bliver de næste to år en udgift i IT-afdelingen. Udgifterne kan efterfølgende fordeles til de af afdelingerne i Social og Arbejdsmarked, som anvender talegenkendelse, hvorved det bliver en effektivisering. Endvidere er BI systemet ved at være implementeret og derfor spares udgifter til køb af supplerende konsulentydelse ved KMD i forbindelse med udvikling af BI-løsningen.
82	0,5% reduktion af lønbudgetterne på konto 6 – forholdsmeæssig fordeling efter lønbudget på de enkelte afdelinger.		-260	-520	-738	Forslaget indebærer, at der skal reduceres med 0,5 stilling i 2021 stigende til knap 2 stillinger i 2023 (Der er herudover allerede indlagt budgetreduktioner på konto 6 på jobcentret på 2,8 mio. kr. på integration (6,2 stillinger) og 2 mio. kr. til sagsbehandling, der blev givet midlertidigt i budgetforliget 2017 (4,5 stilling)).
Social og arbejdsmarked, administration i alt		-725	-1.160	-1.456	-2.252	

Socialudvalget						
Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse af forslaget
Børneområdet						
83	Takstbesparelse jf. rammeaftalen på det specialiserede socialområde for kommunerne og regionen i Region Midtjylland		-440	-440	-440	Takstbesparelse på 2 % på socialområdets tilbud. Takstbesparelsen er et led i rammeaftalen for kommunerne og regionen i Region Midtjylland for perioden 2019-2020, som indebærer, at taksterne på tilbuddene skal falde med mindst 2 % i perioden 2019-2022. Den anførte besparelse er en andel af den takstreduktion, som vedrører Randers Kommunes køb af egne pladser på socialområdets bevilling 4.1, hvor der er taget højde for den del af takstreduktionen, som indgik i 0,5 % besparelseskra for 2019.
	Ingen prisfremskrivning		-244	-488	-732	

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

84	Kortere og mere sammenhængende forløb i den familierapeutiske indsats	-250	-350	-350	-350	Som et led i arbejdet med virksomhedsplanen for Center for Børnehandicap og Autisme styrkes fokus på at øge familiernes mestringsevne i forhold til at være familie med et barn med handicap. Konkret vil der blive arbejdet med fælles mål, tæt koordinering og videndeling, når et barn modtager indsatser fra flere tilbud i centeret. Endvidere er der fokus på at udvikle forældrenes evne til at mestre de udfordringer, der kan være for familier med et barn med handicap. Den styrkede helhedsorienterede indsats med vægt på mestring og recovery forventes at bidrage til en optimering af den familierapeutiske indsats, som vil indebære kortere og mere sammenhængende forløb. Det forventes at der herved vil kunne udmøntes en besparelse på myndighed køb af pladser sv. til ca. 250 t. kr. i 2020 stigende til 350 t. kr. i 2021 og frem.
Voksne med særlige behov						
85	Investeringsmodel i Center for Voksenhandicap	-2.000	-2.100	-2.100	-2.100	Der foreslås etableret 3 investeringsstillinger i Center for Voksenhandicap i perioden 2020-2023. Med opnormeringen af Handicap Myndighed bringes sagstallet ned på ca. 74 sager i gennemsnit pr. fuldtidsmedarbejder. Der vil være fokus på at understøtte, at alle medarbejderne i Handicap Myndighed har kompetencerne og vilkårene til at arbejde med tæt opfølgning i de enkelte borgerforløb med fokus på progression. Herved vurderes det, at de i alt 14 medarbejdere (inkl. de tre investeringsstillinger) i gns. vil kunne skabe en besparelse på ca. 250 t. kr. årligt, svarende til ca. 3,5 mio. kr. Når der er fratrukket omkostningerne til løn til de tre medarbejdere på 1,35 mio. kr. årligt og en engangsudgift på 60 t. kr. til kompetenceudvikling, vil der være en nettobesparelse på myndighed køb af pladser på 2 mio. kr. i 2020 stigende til 2,1 mio. kr. årligt fra 2021. Til etablering af de tre investeringsstillinger samt udgifter til kompetenceudvikling i 2020 flyttes 1,41 mio. kr. i 2020 og 1,35 mio. kr. i 2021-2023 fra myndighed køb af pladser i Center for Handicapindsats til konto 6. Der er i 2020 beregnet indfasningseffekt på forslaget, hvorfor nettobesparelsen er ca. 100 t. lavere end i de efterfølgende år.
86	Tættere på arbejdsmarkedet	-200	-400	-400	-400	Der arbejdes med et forstærket fokus på at etablere flere skånejob (job med løntilskud for førtidspensionister) til borgere, der pt. får beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103. Besparelsen på 400 t. kr. i 2020 forudsætter at ca. 8 borgere overgår til job med løntilskud og dermed ca. 16 borgere for at skabe besparelsen på 800 t. kr. Borgere er i dag støttet i den eksterne beskyttede beskæftigelse af CBR, og vil også modtage støtte herfra i job med løntilbud. Denne ændring på CBR, i kombination med flere andre udviklingstendenser på handicapområdet, betyder, at ledelsesstrukturen i Center for Voksenhandicap tilpasses og at der etableres et lærings- og kompetencecenter, der favner CBR, Aktivitetscenter Randers, Mestringsvejledningen på handicapområdet, De Små Bofællesskaber, Ledsagerordningen og Klub 85 i én fælles enhed. Lærings- og kompetencecentret skal understøtte, at synergiene mellem tilbuddene træder endnu tydeligere frem i borgerforløbene og dermed understøtter borgernes mestring.
87	Budgetreduktion på selvejende tilbud	-	-	-	-	En besparelse på 0,5 % af budgettet på selvejende institutioner i 2020-2023. Besparelsen omfatter tilbuddene Hjørnestenen og Klub 85. Selvejende tilbud, som var omfattet af 0,5 % besparelse i 2019 er ikke berørt af forslaget.
88	Takstbesparelse jf. rammeaftalen på det specialiserede socialområde for kommunerne og regionen i Region Midtjylland		-1.560	-1.560	-1.560	Takstbesparelse på 2 % på socialområdets tilbud. Takstbesparelsen er et led i rammeaftalen for kommunerne og regionen i Region Midtjylland for perioden 2019-2020, som indebærer, at taksterne på tilbuddene skal falde med mindst 2 % i perioden 2019-2022. Den anførte besparelse er en andel af den takstreduktion, som vedrører Randers Kommunes køb af egne pladser på socialområdets bevilling 4.2, hvor der er taget højde for den del af takstreduktionen, som allerede er medregnet i 0,5 % besparelseskrevet i 2019

BILAG 1

S, SF, DF, K og RV's budgetforlig

89	Overskud efter gældsafvikling			-977	-4.153	Der medregnes et forventet overskud på socialområdet fra 2022, når gælden på området forventes at være afviklet.
90	Særligt dyre enkeltsager			-1.200	-1.000	Merindtægt fra særligt dyre enkeltsager blev ved budgetaftalen 2019-2022 en del af fagområdernes økonomi. Ordningen skal evalueres i forbindelse med budgetlægningen for 2021-2024. De forudsatte merindtægter i 2021 og frem er derfor under forudsætning af, at der træffes beslutning om at gøre ordningen permanent.
91	Tilbageførte midler fra Ejendomsservice ekskl. m+C7idler til CBR	-400	-399	-398	-397	Som en konsekvens af boligbehandlingsplanen er Holbergstien og Støttecenter Vester Tværvej omlagt fra at være længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 til boliger efter almenboliglovens § 105 med støtte efter servicelovens § 85. I den forbindelse er der tilbageført midler fra Ejendomsservice til socialområdet vedr. drift og vedligehold af de tidligere servicearealer på de to tilbud. Midlerne foreslås at indgå som bidrag til besparelserne.
	Feriecamp	500	500			
	Kraftcenter - autisme	1.300	1.300	1.300	1.300	
	Ingen prisfremskrivning		-774	-1.548	-2.322	
	SAM-foreningen	100				
	Selvhjælp Randers	260	260	260	260	
Socialudvalget i alt:		-690	-4.207	-7.901	-11.894	

Nr.	Forslag til udmøntning, 1.000 kr.	Beskæftigelsesudvalget				Beskrivelse af forslaget
		2020	2021	2022	2023	
92	Nye fleksjob billigere end ophørte gamle fleksjob i forhold til fleksjobpuljen	-162	-324	-487	-649	Nye fleksjob billigere end ophørte gamle fleksjob i forhold til fleksjobpuljen. Det akkumuleres over årene, efterhånden som gamle fleksjobordninger falder bort og afløses af nye fleksjobordninger
	Ingen prisfremskrivning		-94	-189	-283	
	Jobcenter - videreførelse bevilling	2.000	2.000			
Beskæftigelsesudvalget i alt		1.838	1.676	-487	-649	

Fra: **Kasper Fuhr Christensen** Kasper.Fuhr.Christensen@randers.dk
Emne: Fwd: Vedr. budgetbistand
Dato: 28. oktober 2019 kl. 06.50
Til: kasperfuhr@gmail.com

Venlig hilsen

Kasper Fuhr Christensen

Medlem af Randers Byråd for Velfærdslisten

Medlem af omsorgsudvalget, beskæftigelsesudvalget og socialudvalget

Tlf. [30342692](tel:30342692)

www.velfærdslisten.dk

Start på videresendt besked:

Fra: Lars Sønderby <Lars.Sonderby@randers.dk>
Dato: 26. oktober 2019 kl. 10.50.56 CEST
Til: Kasper Fuhr Christensen <Kasper.Fuhr.Christensen@randers.dk>
Emne: SV: Vedr. budgetbistand

Hej Kasper

Indledningsvis skal det siges, at det er dig/jer der politisk vælger at definere nettoændringerne som 'nettonedskæringer'.

Kataloget som var med i basisbudgettet indebar netto kun bevillingsmæssige ændringer på 0,5 mio. kr. årligt, som var knyttet til familieområdets egenfinansiering af gældssanereringen på 38 mio. kr. Resten af forslagene var udmøntning af effektiviserings/besparelseskraav besluttet i B2019-2022, hvor finansieringen jo indgik til en række udvidelser. Herudover har kataloget nogle forslag med, som omhandler tiltag der skal sikre at områder der er i økonomisk ubalance kan overholde deres budget og/eller betale gæld tilbage.

Når det så er sagt, så har jeg været regnearket igennem og har lavet følgende ændringer:

- Udmøntning af demografipuljen er medtaget – giver netto 0, men hvis I vil vise effekterne på udvalgsområder, så bør det med.
- 0-fremskrivning på familieområdet er ændret en smule (du havde ikke fået det hele med)
- Specialskole – halvering af besparelse. Har ændret til 8 mio. kr. i 2023 (du havde skrevet 8,8)
- Reduktion af nr 31 på biblioteksområdet – har tilføjet 400.000 i 2020
- Har under Miljø & Teknik tilføjet udvidelsen på 0,9 mio. kr. i 2020-2022 til klima, natur, miljøpolitik
- Projekt MyWay er flyttet. Det ligger under Børn & Skole – mener det er skole- og uddannelsesudvalget
- Gratis Psykologhjælp er flyttet – det ligger under sundhed
- Familiehuset er flyttet – det ligger under udviklingsudvalget
- Huslejetab Randers regnskov er flyttet – det ligger under UMT – mener det er Udviklingsudvalgets sag

Ringer lige, så vi kan løbe det igennem sammen

Venlig hilsen

Lars Sønderby

Økonomidirektør

Randers Kommune
Økonomi, IT & Digitalisering, Personale & HR
Tlf. 89151071 - Mobil 51575089

Fra: Kasper Fuhr Christensen
Sendt: 25. oktober 2019 14:29
Til: Lars Sønderby <Lars.Sonderby@randers.dk>
Emne: Vedr. budgetbistand

Såfremt I kan bekræfte rigtigheden af vedlagte i dag, kan vi sagtens aftale, at vi kan nøjes med evt. at kontakte jer telefonisk lørdag

Nettonedskæringer i b...tet.xlsx

58 KB

Enhedslisten: Kynisme kendetegner budgettet

Det ser desværre ud til, at dette års budget ikke bliver et velfærdsbudget. Alt imens venstrefløjen har kæmpet imod besparelser på bl.a. specialundervisning og plejehjemslukninger, har Torben Hansen travlt med at lægge penge i sit eget valgkampsbudget med støtte fra Konservative, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti

Enhedslistens største ønske var at få frikøbt forskellige besparelser i basisbudgettet, og derfor havde vi også flere finansieringsforslag på bordet, men intet var godt nok til det langt hen af vejen tydeligt splittede Socialdemokrati.

Enhedslisten finder borgmesterens kompromisløse forhandlingsretorik uacceptabel. Det har været fuldstændig umuligt at få taget bare nogle af vores finansieringsforslag seriøst på trods af, at vi har været åbne og fleksible samt villige til at lytte til andres finansieringsforslag, hvis det kunne gøre det muligt at undgå en stor del af besparelserne på velfærdsområdet.

Vi er oprigtigt kede af det på vegne af bl.a. børnene og de ældre over endnu engang at stå med et budget, der prioriterer prestigeprojekterne Hal 4 og byen til vandet samt at gøre skatten billigere for virksomhederne ved at sænke dækningsafgiften til et endnu lavere niveau, hvor den fastholdes i 5 år, hvilket gør det umuligt at regulere på den i de kommende budgetter.

Vi mener, at aftalepartierne burde overveje, hvor meget valgkampsbudgetter og prestigeprojekter er værd i forhold til børns, syges, handicappedes og ældres dagligdag, ligesom vi endnu engang vil minde om risikoen for, at disse valg i sidste ende kommer til at betyde en større udgift for kommunen. En velfungerende kommune bør investere i sine borgere og deres helbred samt fremtidsudsigter, hvis de vil have dem som en ressource i fremtiden og ikke "bare" nogle befolkningsgrupper, man igen og igen vælger at spare på, fordi man kun ser dem som en udgift.

På venstrefløjen havde vi gerne set en skattestigning på 0,5%, som sammen med andre finansieringsmuligheder kunne have gjort dette års budget til et velfærdsbudget, hvor vi alle bidrog til forbedring af kommunens økonomi og muligheder for at påtage sig det nødvendige sociale ansvar. Den ønskede skattestigning ville for mange lavindkomstgrupper betyde blot ca. 150 kr. mere i skattebetaling - og mon ikke langt de fleste kunne acceptere dette, hvis det samtidig betød, at børnenes fremtid blev sikret, og at de ældre og syge kunne få en værdig sidste tid?

Vi kæmper videre - sammen!

Venlig hilsen

Frida Valbjørn Christensen, Medlem af Randers byråd, Enhedslisten

Velfærdslisten: Ældre og børn bliver budgettets store tabere

Borgmester Torben Hansen (S) har sammen med SF, Dansk Folkeparti, Konservative og Radikale Venstre lavet et forlig om Randers Kommunes budget for 2020, der indebærer store nedskæringer på især børn og ældre, og det kan Velfærdslisten ikke acceptere

Plejhjemmene Kristrupcentret og Dronningborg Plejecenter lukkes, mens specialskolerne rundbarberes. Skatten stiger for kassedamen, mens erhvervslivet og de rigeste skal betale mindre. Det er blot nogle af konsekvenserne af det forlig, som Socialdemokratiet, SF, Dansk Folkeparti, Konservative og Radikale Venstre netop har lavet om Randers Kommunes budget for 2020.

- Det er totalt uretfærdigt. Socialdemokratiet har stået i spidsen for et forlig, der tager fra de fattigste og giver til de rigste. Det er omvendt Robin Hood, siger Kasper Fuhr Christensen, medlem af Randers Byråd for Velfærdslisten, og fortsætter:

- Forliget fører til, at hverdagen forringes for børn, ældre og mennesker med handicap. Vi er rystet over, at hele to plejhjem lukkes, og at specialskolerne udsættes for intet mindre end en rundbarbering.

Velfærdslisten mener, at et mere retfærdigt forlig havde været muligt.

- Hvis Torben Hansen og Socialdemokratiet havde haft viljen til det, ville der have været et stort velfærdsflertal. Desværre må vi konstatere, at Socialdemokratiet og Torben Hansen ikke vil velfærden, når det kommer til stykket, siger Kasper Fuhr Christensen.

Han fortsætter:

- Det er især skolebørn med særlige behov og ældre, der betaler en meget høj pris for de uretfærdige prioriteringer. Der sættes 175 millioner kroner af til prestigeprojektet Byen til Vandet, mens der bruges masser af millioner kroner på at sætte skatten ned for erhvervslivet og de rigeste. Vi må konstatere, at Socialdemokratiet kun vil velfærden, når der er valgkamp, og borgmesterkæden skal vindes, siger Kasper Fuhr Christensen.

Socialdemokratisk løftebrud

Velfærdslisten fremhæver, at de socialdemokratiske prioriteringer er i klar strid med valgløfterne.

- Det er et klokkeklart løftebrud. Socialdemokratiet gik til valg på at forbedre velfærden. Lige siden de fik magten, har de ikke gjort andet end at forringe velfærden, siger Kasper Fuhr Christensen, og fortsætter:

- Der er ikke bare tale om et løftebrud. Når man tager fra de fattigste og giver til de rigeste, er der tale om et svigt af grundlæggende socialdemokratiske værdier. Det er meget alvorligt.

Ifølge Velfærdslisten er forliget udtryk for et værdimæssigt forfald.

- Kim Larsen sagde engang: »Jeg kan ikke forstå, hvad en regering skal gøre godt for, hvis det ikke er for at hjælpe de svage. De stærke skal sgu nok klare sig.« Jeg tror, Kim ville sagt præcis det samme om et byråd og en borgmester. Derfor er jeg sikker på, at han ikke ville have brudt sig om budgetforliget, siger Kasper Fuhr Christensen.

Han påpeger, at der var gode muligheder for at sikre kernevelfærden på en økonomisk forsvarlig måde.

- Velfærdslisten vil komme med et fuldt finansieret budget, der viser, at det på en økonomisk forsvarlig måde er muligt at sikre kernevelfærden.

Velfærdslistens forhandlingsdelegation deltog i forhandlingerne i halvandet døgn, før man erfarede, at SF, Dansk Folkeparti, Konservative, Radikale Venstre og Socialdemokratiet forhandlede om et forlig med store forringelser af den nære velfærd.

- Vi kom med masser af konstruktive forslag til, hvordan velfærden kunne sikres. Men

BILAG 3

Socialdemokratiet lyttede ikke. Derfor er jeg enig i den kritik, der har været fremført af, hvordan forhandlingerne foregik, siger Pernille Heibøll Sørensen, der er organisationskoordinator for Velfærdslisten og deltog i forhandlingerne.

Fortsætter kampen for plejehjemmene

Forliget indebærer også, at plejehjemmene Kristrupcentret og Dronningborg Plejecenter lukkes. Men det betyder ikke, at kampen for at bevare de to plejehjem er slut. Velfærdslisten har sammen med pårørende, beboere, medarbejdere og andre gode kræfter deltaget i kampen for at bevare de lukningstruede plejehjem. Og lokallisten har ikke tænkt sig at droppe modstanden.

- Det er en uanstændig måde at behandle kommunens ældre på, siger Kasper Fuhr Christensen og fortsætter:

- De ældre, der bor på Kristrupcentret og Dronningborg Plejecenter, har slidt og slæbt hele livet. De har skabt det Danmark og den velfærd, vi nyder godt af i dag. Men hvad er takken? At de tvinges til at forlade det hjem, der skulle være deres sidste. Det er uanstændigt!

Derfor vil Velfærdslisten nu se på, hvilke muligheder der er for at hjælpe alle de berørte.

Ældres frihed begrænses

Socialdemokratiet, SF, Dansk Folkeparti, Konservative og Radikale Venstre vil også mere end halvere tildelingen til de ældres klippekort fra 2021. Klippekortet giver de ældre frihed til at få hjælp til aktiviteter, de selv vælger, fx at deltage i en familiefødselsdag eller komme en tur i biografen.

- Det er en alvorlig begrænsning af de ældres frihed. Det bliver nu markant sværere at få hjælp til at komme til familiefødselsdage, til at lave livretten eller få en sidste tur i biografen. Det er med til at skabe livskvalitet for mange ældre. Den glæde vil man nu tage fra dem. Det kan man ikke være bekendt!, siger Kasper Fuhr Christensen.

Gør ondt på specialskolerne

Et af de områder, der rammes allerhårdest af forliget, er skoleområdet. Især specialskolerne står for skud.

- Skolebørn med særlige behov er i forvejen blevet udsat for store forringelser. Det, man nu vil gennemføre, er en rundbarbering. Det kan man ikke være bekendt, siger Kasper Fuhr Christensen.

BILAG 3

Han mener ikke, at besparelserne kun har betydning for specialskolerne.

- Selv om det direkte offer for nedskæringerne er specialskolerne, rammes den almindelige folkeskole også. Færre børn vil få den hjælp, de har brug for, og det vil gå ud over hele folkeskolen i Randers Kommune.

Yderligere info: Kasper Fuhr Christensen, [30342692](tel:30342692), kfc@randers.dk

BILAG 4

torsdag den 31. oktober 2019

Appel til budgetpartier: Skån specialskolerne

Kære forligspartier (Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti)

I har indgået et forlig om Randers Kommunes budget for 2020, som vi i Velfærdslisten ikke kan tilslutte os. Årsagen hertil er, at forliget - selv om en del nedskæringer annulleres - indeholder store forringelser af den kommunale kernevelfærd.

Imidlertid håber vi, at I alligevel vil lytte til og tage denne henvendelse alvorligt.

Vi så gerne alle nedskæringer, der forringer kernevelfærden, fjernet. Det er imidlertid næppe sandsynligt, at I pludselig skulle lave forliget så grundlæggende om.

Vi skal dog tillade os at fremsætte denne appel, der burde være både realistisk og mulig.

Vi foreslår, at I helt dropper den rammenedskæring på specialskolerne, der i forliget halveres, således den i sig selv medfører, at specialskolerne over de næste fire år får 19 millioner kroner mindre til børnene.

Det vil have store og efter vores opfattelse urimelige konsekvenser for børnene, hvis nedskæringen gennemtvinges.

Det er givet, at den direkte konsekvens af besparelserne vil være færre varme hænder.

Det betyder, at der vil være færre voksne til at tage sig af de allersvageste børn. Dermed forringes kvaliteten af undervisningen. Styrken på specialskolerne er netop, at man kan indrette undervisningen, således nogle børn kan få enkeltmands-undervisning, mens andre kan undervises i mindre eller større grupper. Denne fleksibilitet er helt afgørende, hvis vi skal lykkes med, at eleverne bliver så dygtige som muligt.

Ligeledes arbejdes der indgående med elevernes sociale kompetencer. Et arbejde, der er tidskrævende og i høj grad er båret af et relationsarbejde, der er individuelt tilrettelagt. Det er et vigtigt stykke arbejde, der er afgørende for barnets fremtid.

VELFÆRDSLIVEN

BILAG 4

En af de store udfordringer på skoleområdet i Randers Kommune er skolevægning. Også dette er et område, hvor der skal justeres kraftigt på succeskriteriet, hvis besparelserne fastholdes. Her er også tale om en tidskrævende proces, der kræver et stærkt forældresamarbejde og et veltilrettelagt relationsarbejde.

Sagt på en anden måde: Hvis vi ønsker elever retur til den almindelige folkeskole efter et ophold på en specialskole, er den stensikre vej til fiasko at spare på specialskolerne.

Specialskolernes kvalitet forringes, og det vil betyde, at der vil være flere børn, der ikke får en fair chance i livet.

Lad os være ærlige. Folkeskolen i Randers er på nuværende tidspunkt ikke gearret til at tage imod de elever, der i øjeblikket sidder på en specialskole, ligesom den heller ikke er klar til at beholde de elever, som i fremtiden ikke vil blive visiteret videre.

Derfor har vi et stort ønske om, at I lige trækker vejret en ekstra gang, før I sætter i værk.

Samtidig kan en fjernelse af nedskæringen på specialskolerne finansieres på en både ansvarlig og nem måde.

Det er nemlig Velfærdslistens opfattelse, at der er i budgetforligets to sidste overslagsår, 2022 og 2023, er indarbejdet nogle urealistisk pessimistiske forudsætninger, der får kommunekassen til at styrtdykke og således skaber et kunstigt behov for nedskæringer.

Det drejer sig om hhv. det ekstraordinære finansieringstilskud og beskæftigelsestilskuddet vedr. forsikrede ledige.

For så vidt angår det ekstraordinære finansieringstilskud, er der på trods af, at det hvert år indgår i forhandlingerne mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi, ikke længere nogen grund til at kalde det ekstraordinært. Kommunerne får det hvert år, og det må således anses for ordinært. Regeringen forpligtede sig i valgkampen på at tilføre midler til den kommunale velfærd. Også set i dette lys forekommer det urealistisk, at tilskuddet skulle fjernes. Herudover er det meningen, at tilskuddet skal indgå i den udligningsreform, der ifølge social- og indenrigsminister Astrid Krag (S) bliver en af de næste store opgaver efter finansloven.

Beskæftigelsestilskuddet forventes også at blive en del af en kommende udligningsreform, og selv om det må anerkendes, at ringere konjunkturer vil føre til, at Randers Kommune ikke vinder så meget på beskæftigelsestilskudsordningen, må det ses som

VELFÆRDSLISTEN

BILAG 4

en helhed. Det er svært at forestille sig, at Randers Kommune skulle blive stillet ringere af en udligningsreform.

Imidlertid bygger forliget på en antagelse om, at Randers Kommune skulle blive stillet væsentligt ringere af udligningsreformen. Hele 58,5 millioner kroner om året antager forligspartierne, at Randers Kommune skulle miste som følge af udligningsreformen i hvert af årene 2022 og 2023. Set over hele budgetperioden 2020-23 giver det et minus på hele 117 millioner kroner.

Det virker skørt. Især set i lyset af at Randers Kommune fører kampagne for en ny udligningsreform. For hvorfor gør man det, når man forventer, at den vil føre til et væsentligt ringere resultat?

Sandheden er formentlig, at den pessimistiske antagelse snarere er et udtryk for et ønske om at lave en opsparing end realistiske forventninger. Og ellers bør Randers Kommune da øjeblikkeligt indstille alt arbejde for en ny udligningsreform!

Hvad denne opsparing skal gøre godt for, kan man kun gisne om. Men man kan fx forestille sig, at den skal bruges på store projekter eller et særligt generøst budget i et særligt vigtigt år.

Problemet er bare, at opsparingen finansieres af nedskæringer på den fælles velfærd.

Velfærdslisten skal derfor opfordre forligspartierne til at droppe den ekstraordinære opsparing og bruge de 117 millioner kroner på at styrke kernevelfærden. Og vi skal som minimum appellere til, at en lille del af beløbet, nemlig 19 millioner kroner, bruges på at fjerne den dybt skadelige rammededskæring på kommunens specialskoler. Det fortjener børnene.

Med håb om, at I - for børnenes skyld - vil lytte!

På vegne af Velfærdslisten

*Pernille Heibøll Sørensen, organisationskoordinator for Velfærdslisten, og
Kasper Fuhr Christensen, medlem af Randers Byråd for Velfærdslisten*

VELFÆRDSLISTEN

BILAG 5 - Enhedslistens regneark

Et realpolitisk realistisk basisbudget

Det er unødvendigt at spare yderligere 20 mio kr. hvert år på drift og service, set i betragtning af den økonomiske og politiske situation i Danmark.

Indregningen af årlig 20 mio rammebesparelse i basisbudgettet er spild af forvaltningens ressourcer, og totalt uanstændigt overfor de mange potentielt berørte ansatte, organisationer og borgere, der unødigt bringes i tvivl og skal bruge kræfter på borgermøder, demonstrationer, etc..

Ny regering med intention om "En ny retning" betyder bl.a. budgetter på drift og service, der som minimum modsvarer demografi-træk og løn-/prisudvikling. Regeringsskiftet peger også mod en udligningsreform, der netto giver fattige kommuner med højt strukturelt underskud (som Randers Kommune) en bedre samlet økonomi.

Nedenstående er et eksempel på, hvordan et realistisk realpolitisk basisbudget kunne se ud som udgangspunkt for budgetforhandlingerne.

Eksemplet er før tilbagerulning tidligere periodes dækningsafgiftlettelse og før eventuelt stigning i grundskyld og skatteprocent. Desuden er det før stillingtagen til de reelle effektiviseringer i kommunens afdelinger, som frigiver økonomi og personaleressourcer til nye aktiviteter / forbedringer.

Eksemplet viser med al tydelighed, at årets budgetforhandlinger har været designet til at tvinge parterne til unødvendige nedskæringer. Tilsyneladende med det ene formål at lave en skjult opsparing til fordel for kommende valgårs-budgetter, på bekostning af byens borgere, kommunens ansatte, organisationerne, klimaet og naturen.

Nr.	Overskrift	Nettobeløb (1.000 kr.)				Bemærkninger
		2020	2021	2022	2023	
	Drift, service					
	Forudsætning: 0,5% "Effektiviseringsbidrag"	20.000	40.000	60.000	80.000	Fjernelse af årlig 0,5% rammebesparelse.
	Forudsætning: Øvrige besparelser i udmøntningskataloget.	20.714	27.294	26.785	30.226	Fjernelse af øvrige indregnede besparelser.
	Drift i alt	40.714	67.294	86.785	110.226	
	<i>PL regulering</i>		1.682	4.393	8.475	
	Drift, service i alt inkl. PL	40.714	68.976	91.178	118.701	
	Skattefinansieret anlæg					
	Hal 4 anlægstilskud - breddeidrætsområdet friholdes for besparelse, jf. BY 7. oktober 2019	2.300				
	Skattefinansieret anlæg i alt	2.300	0	0	0	
	<i>PL regulering</i>		0	0	0	
	Anlæg i alt inkl. PL	2.300	0	0	0	
	Låneoptagelse					
	Lånedispensationer, inkl. renter og afdrag	-11.000	1.598	1.598	1.592	
	Lånetagelse i alt	-11.000	1.598	1.598	1.592	
	Finansiering					
	b2019 effektiviseringsbidrag tilbageføres via modregning i opsparing Byen til Vandet.	-20.000				
	Finansiering i alt	-20.000	0	0	0	

BILAG 5 - Enhedslistens regneark

Skatter og tilskud					
Ændret forudsætning: Ekstraordinært finansieringstilskud			-45.000	-45.000	Nulstilling af udlingsreformrelaterede poster.
Ændret forudsætning: Forsikrede ledige			-33.500	-33.500	Nulstilling af udlingsreformrelaterede poster.
Ny forudsætning: Overskud på udligningsreform netto inkl. udligningsrelaterede poster.		-10.000	-20.000	-30.000	Et forsigtigt gæt, som forhåbentlig er langt undervurderet. Skiftende borgmestre har råbt op om uretfærdig udligning i mange år...
Ny forudsætning: Bedre regeringsflertal -> bedre KL-aftaler.		-25.000	-25.000	-50.000	KL-aftalen hævede ikke kommunernes økonomi udover demografisk træk. Et forsigtigt gæt, som sandsynligvis for lille.
Skatter og tilskud i alt	0	-35.000	-123.500	-158.500	
Ændringer i alt inkl. P/L	12.014	35.574	-30.724	-38.207	

Primære styringsmål	Faktisk		Måltal	Råderum	
Gennemsnitlig kassebeholdning 2023	152	mio.kr.	150,0	1,8	Råderum opgøres for budgetperioden som helhed med afsæt i måltallet for den gennemsnitlige kassebeholdning i 2023.
Balance skattef. område 2020 ex. buffere	0	mio.kr.	0,0		Minus er lig med overskud.
Øvrige styringsmål					
Skattefinansieret gæld skal falde i budgetperioden	143	mio.kr.	>0		
Ordinær drift ekskl. buffer (gennemsnitligt overskud)	-134	mio.kr.	-150,0		Minus er lig med overskud.
Gennemsnitlig bruttofinansieret anlæg	152	mio.kr.	150,0		
Gennemsnitlig kassebeholdning alle år	222	mio.kr.	200,0		

